

BULLETIN

Nummer 2 • Winter 2024-2025

**Wanneer familiefeestjes op
ALV's beginnen te lijken –
De invloed van nepotisme**

**ERFBELASTING
OF STERFBELASTING?**

Out of the box

**INTERVIEW :
SANNE VAN OERS**

**Echtscheiding: juridische
complexiteit en menselijke
dilemma's**

**HUWELIJK OF
SAMENLEVINGSCONTRACT:
WAT IS DE VOLGENDE STAP IN
JE RELATIE?**

**Privacyrecht
binnen de familie**

**RUMOER ACHTER
GESLOTEN DEUREN;
DE ONUITGESPROKEN WERELD
VAN HUISELIJK GEWELD**

Stichting Jurist *in* Bedrijf

'Partners, kinderen & clauses'

Wij zoeken student-stagiaires op verschillende secties

Solliciteer nu!

- Full-service Benelux kantoor
- Divers en hecht team
- Inhoudelijke en persoonlijke begeleiding

Rotterdam - Amsterdam
Eindhoven - Breda

Kennismaken?

careers.akd.eu

svankuik@akd.nl

akd

VOORWOORD 'Partners, kinderen & clauses'

Waarde lezer,

Namens het gehele team van Jurist in Bedrijf wil ik u een gezond 2025 toe wensen! De afgelopen periode heeft het team niet stilgezeten. Zo zijn we midden november met het team van Jurist in Bedrijf in Barcelona geweest, hebben wij met de Bulletincommissie hard gewerkt om het tweede JiBulletin van dit academisch jaar uit te brengen en is de Bedrijven-en Instellingendagcommissie achter de schermen druk bezig met de voorbereidingen voor de Bedrijven- en Instellingendag. De Bedrijven- en Instellingendag zal dit jaar plaatsvinden op 12 maart 2025, noteer deze datum dan ook dikgedrukt in uw agenda.

Voor u ligt het tweede JiBulletin van dit academisch jaar. Het thema van dit JiBulletin is 'familierecht' iedereen heeft met zijn eigen familie te maken. Elke dag denk je er wel aan.

Het aantal echtscheidingen neemt flink toe de afgelopen jaren. Vroeger ging bijna niemand scheiden en nu lijkt het de norm. Er zal in dit JiBulletin aandacht worden besteed aan een aantal belangrijke onderwerpen die binnen families centraal staat. Want wat is de beste manier om samen te leven, is dat een huwelijk of een samenlevingscontract? En leidt een echtscheiding tot veel problemen en hoe kan je dat het beste aanpakken? Verder is er een artikel gewijd aan het wetsvoorstel aan het erfrecht. Daarnaast zal er worden ingegaan op de invloed van social media en de zogenoemde nepo baby's in deze tijd.

Naast deze interessante artikelen bevat dit JiBulletin ook weer onze vaste rubrieken. Zo werpen we een blik op de week van notaris Steffie Michels en vertelt Sanne van Oers over haar interessante functie als deken bij de Nederlandse orde van advocaten en als sociaal advocaat. Daarbij denken wij ook 'Out of the Box' en leest u over een studente haar uitwisseling in het buitenland.

In dit JiBulletin wordt er ook aandacht geschonken aan de mening van studenten. Over de stelling 'Onderwijsinstellingen moeten meer respect hebben voor het gebruik van ChatGPT' hebben verschillende studenten hun mening gegeven. Heeft u interesse om uw mening te geven in een van de volgende edities? Stuur dan een mail naar: jib@maastrichtuniversity.nl.

Bedankt voor uw aandacht en veel leesplezier gewenst!

Julia Gest

Voorzitter Bulletincommissie

COLOFON

33e jaargang - Nummer 2, Winter 2024-2025

JiBulletin is een uitgave van Stichting Jurist in Bedrijf. De Stichting Jurist in Bedrijf heeft tot doel aanstaande juristen te informeren over hun beroepsmogelijkheden, in de ruimste zin des woords.

Redactie:

Julia Gest
Roos Van der Linden
Luc Elbers
Jildou Roubos
Vincent Rikmenspoel
Jannes Graffelman

Lay out & druk:

Richard Nowakowski
Drukkerij Jansen
B-Hoeselt

Informatie & kopij:

Jurist in Bedrijf
UM/Faculteit der Rechtsgeleerdheid
Postbus 616
6200 MB Maastricht
Tel: 043-3883106
Fax: 043-3260568

Contactgegevens

Faculteit der Rechtsgeleerdheid
Op werkdagen tussen 10.00 en 12.00
Tel: 043-3883106
Email: jib@maastrichtuniversity.nl
www.juristinbedrijf.nl

College van advies:

Loyens & Loeff
Norton Rose Fulbright
Nauta Dutilh
AKD
Boels Zanders

Met dank aan:

Sanne van Oers
Steffie Michels
Kimberly Soesbergen
Raoul Mertens

Oplage:

900 exemplaren

Volgende verschijningsdatum:

Maart 2025

Alle druk- en spelfouten

voorbehouden

© Stichting Jurist in Bedrijf
2024-2025

Progress with purpose

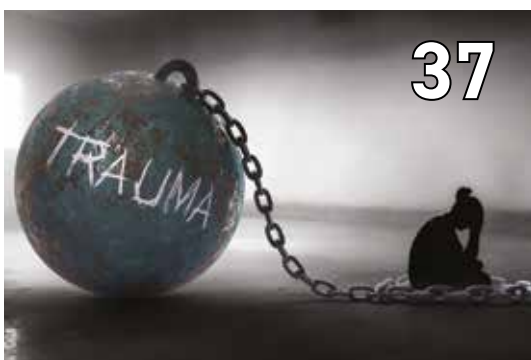
Norton Rose Fulbright behoort tot de top 5 van grootste advocatenkantoren ter wereld en adviseert toonaangevende (internationale) ondernemingen, financiële instellingen en overheden. Het Nederlandse kantoor met ongeveer 140 collega's is gevestigd in Amsterdam en kenmerkt zich door relatief kleine teams met korte lijnen.

Navigeer mee in het steeds veranderende juridische landschap en ervaar de dynamische omgeving waar assertiviteit, creativiteit en innovatie samenkomen. Norton Rose Fulbright is altijd op zoek naar ondernemende en proactieve studenten die hun juridische carrière willen beginnen of vervolgen.

- Banking & Finance
- Corporate M&A
- Employment
- Energy
- Financial Services
- Global Cybersecurity & Privacy
- Litigation & Dispute Resolution
- Notarial Services
- Projects (Infrastructure)
- Regulatory, Compliance & Investigations
- Tax

INHOUD

3	Voorwoord Julia Gest
6	Wanneer familiefeestjes op ALV's beginnen te lijken De invloed van nepotisme
9	Erfbelasting of sterfbelasting?
12	Greetings from... Copenhagen, Denmark Kim Soesbergen
15	Out of the box
18	Interview :Sanne van Oers
20	Echtscheiding: juridische complexiteit en menselijke dilemma's
23	Stelling: Onderwijsinstellingen moeten meer respect hebben voor het gebruik van chatgpt
26	Huwelijk of Samenlevingscontract: Wat is de volgende stap in je relatie?
30	Greep uit week van Steffie Michels notaris en partner bij Westvaer Notarissen
32	Privacyrecht binnen de familie
35	Oprecht opmerkelijk
37	Rumoer achter gesloten deuren; de onuitgesproken wereld van huiselijk geweld
41	Bijdrage Studieverenigingen
43	Wil jij volgend jaar deel uitmaken van het team Stichting Jurist in Bedrijf?

Adverteerdersindex

AKD	2
Norton Rose Fulbright	4
NautaDutilh	17
Loyens & Loeff	29
Boels Zanders	44

Wanneer familiefeestjes op ALV's beginnen te lijken – De invloed van nepotisme

Door: Vincent Rikmenspoel

Stel je voor: je bent net klaar met je sollicitatiegesprek. Je hebt het gevoel dat je een ijzersterke indruk achter hebt gelaten en je hebt een curriculum vitae dat uitpuilt van de relevante werkervaring. Het kan eigenlijk niet meer misgaan. Tot je grote verbazing krijg je echter na drie dagen een belletje met de boodschap: 'Sorry, we hebben toch voor een andere kandidaat gekozen, eentje met iets meer relevante ervaring'. Vervolgens open je LinkedIn en zie je dat de functie naar de pas afgestudeerde neef van de baas is gegaan. Van die zogenaamde relevante werkervaring kan je maar weinig terugvinden. *Welkom in de wereld van nepotisme, waar geen enkel CV sterker is dan de familie- of vriendschapsbanden van de CEO.*

Wat is nepotisme?

Nepotisme, of kort door de bocht, vriendjespolitiek, is het begunstigen van familieleden of vrienden, door ze in hoge functies te benoemen of door ze opdrachten te gunnen. Het maakt dan niet uit of er beter gekwalificeerde opties waren. De term nepotisme vindt zijn oorsprong in het Latijnse nepos, wat neef betekend, het werd historisch gezien vaak geassocieerd met pausen en monarchen die hun familieleden belangrijke rollen toekenden. Zelf hadden

pausen geen kinderen. Daarom gaven zij hoge ambten, functies en andere voordelen aan hun neven en andere familieleden. Volgens het Etymologisch Woordenboek van het Nederlands komt het begrip nepotisme al minstens sinds 1659 voor in de Nederlandse taal. Hoewel nepotisme an sich niet strafbaar is, kan dit weldegelijk omslaan naar strafbare feiten zoals corruptie of misbruik van macht. Het is dus belangrijk om bewustwording te creëren over de grens tussen onschuldige nepotisme

en strafbare feiten, zonder de illusie te wekken dat eerstgenoemde per definitie slecht is.

Voorbeelden van nepotisme en nepo baby's

Voor concrete voorbeelden van nepotisme kunnen we diep de Nederlandse geschiedenis induiken. Zo stelde Napoleon Bonaparte in 1806 zijn broer Lodewijk Napoleon aan als koning der Nederlanden. Om te voorkomen dat dit een grote geschiedenisles

wordt, zal het in dit artikel bij actuelere voorbeelden gehouden worden. Nepotisme is wereldwijd duidelijk in de politiek terug te vinden. Zo volgde de Noord-Koreaanse leider Kim Jong-Un zijn vader op, die op zijn beurt weer zijn eigen vader opgevolgd had. Onze eigen vrienden in de Verenigde Staten zijn echter ook niet vies van een beetje vriendjespolitiek. Nadat oud-president Donald Trump zijn eigen schoonzoon aanstelde als topadviseur van het Witte Huis, riepen Democraten in het Congres op tot een groot onderzoek naar eventuele belangenverstrengelingen, aangezien deze benoeming in strijd zou zijn met de anti-Nepotism Act uit 1967. Dit onderzoek leverde uiteindelijk maar weinig op.

Ook buiten de politiek is nepotisme een onderwerp waar je niet omheen kan. Denk bijvoorbeeld aan de voetbalbonden FIFA en UEFA, waar zich inmiddels talloze claims van corruptie en nepotisme hebben opgestapeld. Oud-topvoetballer Eric Cantona zei enkele jaren geleden nog dat kiezen tussen Michel Platini, voormalig president van de UEFA, en Sepp Blatter, voormalig president van de FIFA, is als kiezen tussen 'pest en cholera'. De twee heren onderhielden nauwe banden. Het was dan ook erg opvallend dat, toen de FIFA in 2015 het WK 2022 aan Qatar toewees, de zoon van Platini vervolgens een zeer lucratieve baan aangeboden kreeg als directeur van de Qatarese sportinvesteringsgroep 'Burrd sport'. Ook de Amerikaanse Ivy league universiteiten zoals Harvard en Yale worden regelmatig bekritiseerd omdat kinderen van alumni een voorkeursbehandeling krijgen bij de toelating, vaak ondanks gemiddelde academische prestaties. Volgens The Harvard Crimson worden ongeveer 33.6% van de zogenoemde legacy applicants toegelaten tot Harvard. Dat is nogal een contrast tegenover het normale toelatingspercentage van ongeveer 3,4%.

Waar nepotisme dus een eeuwenoud fenomeen is, lijkt de term "nepo baby" juist in de recente jaren viraal te zijn gegaan. Nepo baby's zijn kinderen van bekende ouders die dankzij hun familiebanden toegang krijgen tot een carrière in de film, muziek, mode of andere beroepen die normaal gesproken moeilijk toegankelijk zijn. Bekende namen als Lily-Rose Depp, Gigi & Bella Hadid, Miley Cyrus en de Kardashians hebben één ding met

elkaar gemeen. Zij zijn allemaal dankzij hun beroemde ouders of familieleden op jonge leeftijd al in de schijnwerpers komen te staan waardoor zij toegang kregen tot industrieën die voor anderen onbereikbaar zijn. Dit levert hen veel kritiek op, vaak gevoed door jaloezie. Het lijkt niet uit te maken hoe goed je presteert, als je eenmaal het imago van een nepo baby hebt, dan kom je daar maar moeilijk van af.

Het lijkt niet uit te maken hoe goed je presteert, als je eenmaal het imago van een nepo baby hebt, dan kom je daar maar moeilijk van af.

Dit geldt bijvoorbeeld zeker voor de beroemde zussen Gigi en Bella Hadid, die door hun moeder, voormalig model Yolanda Hadid, in de modewereld werden geïntroduceerd. De twee dochters behoren inmiddels tot de grootste namen in de mode-industrie en lopen voor topmerken zoals Versace, Chanel en Victoria's Secret. Terwijl hun talent volgens experts onmiskenbaar is, blijft de vraag of zij dit succes ook zonder hun moeder behaald zouden hebben altijd opspelen. Het is wellicht een oneerlijke vraag, want hier valt simpelweg geen antwoord op te geven. Feit is in ieder

geval dat de opkomst van de term "nepo baby" de discussie over nepotisme een stuk levendiger en relevanter heeft gemaakt.

Familiebedrijven

Nepotisme is zeker niet altijd iets negatiefs. Door samenwerkingsverbanden met familie of vrienden kan er een grotere vertrouwensband ontstaan, wat bevorderlijk is voor de werksfeer. Binnen familiebedrijven is het doodnormaal om zoveel mogelijk functies door familieleden te laten bekleden, het zit hem niet voor niks in de naam. In Nederland zijn ruim 275.000 familiebedrijven verantwoordelijk voor ruim 49% van de werkgelegenheid en voor meer dan de helft van het totale bruto nationaal product. Familiebedrijven zijn dus van groot belang voor de Nederlandse economie. Je komt ze in alle soorten en maten tegen. Zo is Van der Valk met bijna honderd hotels en bij vrijwel elke vestiging een familielid aan het roer, een uniek Nederlands familiebedrijf en een echt voorbeeld dat werk en privé niet altijd gescheiden hoeft te blijven. Ook de Amerikaanse supermarktgigant Walmart was oorspronkelijk ontstaan als een familiebedrijf van de familie Walton. Inmiddels heeft het bedrijf meer dan 10.623 vestigingen en ruim 2 miljoen werknemers in dienst. Het Amerikaanse zakentijdschrift Forbes schatte dat de familie nog zo'n 45% van alle Walmart aandelen bezit. Met een gezamenlijk vermogen van ruim

267 miljard dollar passeert de familie lachend de allerrijksten als Elon Musk en Mark Zuckerberg. Het is dan ook geen verrassing dat de familie Waltons uit Arkansas de rijkste familie van Amerika is.

Nepotisme en familiebedrijven zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Dit hoeft niet erg te zijn en kan soms dus juist zeer voordelig zijn. Het zal echter ongewenst worden wanneer bedrijven de familie- of vriendschapsbanden zwaarder laten wegen dan de competentievereisten die bij een functie passen. Dit zal op alle betrokkenen direct, of indirect invloed hebben.

“

Nepotisme en familiebedrijven zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

De invloed van nepotisme

Psycholoog Omar Burhan ontdekte in zijn onderzoek naar nepotisme dat het hogerop plaatsen van verwanten, ook al zijn ze competent, andere mensen het gevoel kan geven dat ze oneerlijk worden behandeld. In zijn onderzoek gaf Burhan deelnemers een profielschets van personen die al dan niet verwant waren aan een hooggeplaatste medewerker in de organisatie en al dan niet bekwaam waren. De resultaten suggereren dat je, bekwaam of niet, sowieso wordt verdacht van vriendjespolitiek als je persoonlijke banden hebt met een prominent binnen het bedrijf. Er ontstaat een risico dat mensen zullen denken dat deze persoon zijn functie niet heeft verdiend, maar hier door zijn persoonlijke banden met de baas is geplaatst. Daarnaast kan het gevoel dat die felbegeerde promotie toch wel naar het vriendje van de baas zal gaan, leiden tot een daling in motivatie en werkethiek. Uiteindelijk riskeer je als bedrijf dat jouw talent op zoek gaat naar erkenning en een eerlijke kans bij andere bedrijven en je op deze manier talent kwijtraakt. Gelukkig kan je dit als bedrijf relatief makkelijk voorkomen. Burhan komt tot de conclusie dat organisaties meer moeite moeten doen voor eerlijke procedures die hun medewerkers raken, bijvoorbeeld door duidelijke en transparante wervings- of promotieprocedures. Men dacht aanvankelijk vaak de beschuldigingen

van nepotisme gemakkelijk tegen te kunnen gaan door de bekwaamheid van de aangewezen persoon aan te tonen. Wil je het gevoel van oneerlijke behandeling bij medewerkers echt wegnemen, dan blijkt dit echter onvoldoende en moet de nadruk juist op de procedurele transparantie liggen. Het bewijzen van zijn competentie volgt dan later vanzelf wel.

Burhan verheldert in zijn onderzoek ook waarom nepotisme in het bedrijfsleven aanhoudt, ondanks de negatieve tendens die er hangt. In zijn onderzoek hadden sommige deelnemers de verwachting dat leiderschapskwaliteiten erfelijk zouden zijn en dat het kind van een bewezen goede leider over dezelfde eigenschappen zou beschikken. Hoewel het misschien tegenstrijdig lijkt, kan nepotisme in hele specifieke gevallen dus ook juist voor vertrouwen in iemand zijn competentie zorgen.

Ethiek en strafbaarheid van nepotisme

Vanuit ethisch oogpunt staat nepotisme op gespannen voet met principes van gelijkheid en meritocratie. Het is dus de vraag in hoeverre het wenselijk is dat wie je kent, soms belangrijker is dan wat je kunt. Je ontkomt hier natuurlijk nooit volledig aan. In kleine familiebedrijven is nepotisme vaak zelfs de norm, waarbij opvolging binnen de familie wordt gezien als essentieel voor de continuïteit en identiteit van het bedrijf. Hier valt ook zeker wat voor te zeggen. Het wordt pas onethisch wanneer dit ten koste gaat van de bedrijfsvoering, of wanneer collega's het gevoel hebben dat de procedures niet transparant of eerlijk verlopen.

Nepotisme is in de basis dus niet strafbaar, maar het wordt wel strafbaar als de handeling in strijd is met wetten die bedoeld zijn om eerlijkheid, transparantie of bijvoorbeeld gelijke kansen te waarborgen. Zo zijn er regels die belangenverstremgeling en corruptie binnen de overheid tegengaan. Wanneer een ambtenaar zijn of haar positie gebruikt om zijn vrienden te bevoordelen door hen een lucratieve klus aan te bieden zonder aanbestedingsprocedure, kan dit zomaar eens onder corruptie vallen. Binnen het bedrijfsleven geldt min of meer hetzelfde. Wanneer een werknemer beslissingen neemt die de onderneming schaden om familieleden of vrienden te bevoordelen, kan dit onder fraude vallen. Het is echter lang niet altijd makkelijk om nepotisme strafbaar te stellen. Zo zal je moeten bewijzen dat een persoon opzettelijk heeft gehandeld, de actie schade heeft toegebracht

“

Uiteindelijk riskeer je als bedrijf dat jouw talent op zoek gaat naar erkenning en een eerlijke kans bij andere bedrijven en je op deze manier talent kwijtraakt.

aan het bedrijf en er wetten of andere regels zijn overtreden. Toch hebben veel bedrijven zelf ook al verschillende gedragscodes om ongemakkelijkheid op dit terrein te voorkomen. Het overtreden van deze codes kan leiden tot interne maatregelen, zelfs als het gedrag niet strafbaar is volgens de wet.

Conclusie

Nepotisme is een veelbesproken onderwerp dat zowel voordelen als nadelen met zich meebrengt. Het kan in sommige gevallen bijdragen aan een hechte werksfeer, vooral in familiebedrijven waar vertrouwen en continuïteit essentieel zijn. Wanneer dit echter de meritocratie ondermijnt, kan het leiden tot een daling in werkethiek onder werknemers of zelfs tot het verliezen van talent binnen de onderneming. Het gevaar zit hem voornamelijk in het moment dat de persoonlijke banden zwaarder beginnen te wegen dan de daadwerkelijke competentie van de personen. In de meest extreme gevallen kan nepotisme leiden tot strafbare feiten zoals corruptie, fraude of misbruik van macht. Wil je aantijgingen van nepotisme tegengaan, dan is het van groot belang dat de leidinggevende zich niet blindstaart op het bewijzen van de competentie van de betreffende persoon, maar dat de focus voornamelijk ligt op het hanteren van een transparante promotie- en wervingsprocedure. Pas wanneer dat lukt, kan het gevoel van oneerlijke behandeling bij de andere werknemers weggenomen worden. Nepotisme is in ieder geval een complex principe wat echt niet per se goed of slecht is. Uiteindelijk draait het allemaal om het vinden van een goede balans tussen de positieve en negatieve invloeden. ■

Erfbelasting of sterfbelasting?

Door: Jildou Roubos

Het is misschien wel de meest onbegrepen belasting die er is, de erfbelasting. Na een leven lang belasting betaald te hebben, moeten je eigen nabestaanden dan ook nog eens belasting gaan betalen over wat je hen nalaat. Dit is iets wat veel weerstand oproept en wat voor velen niet te begrijpen valt. Ook in de politiek, zowel nationaal als internationaal, worden vaak vraagtekens gezet bij het heffen van deze belasting. Zo noemde Mark Rutte de erfbelasting in 2007 'de meest onrechtvaardige belasting die er bestaat'. Ook zei David Cameron in 2010, tijdens een debat voor de verkiezingen waar hij later gekozen zou worden als premier van het Verenigd Koninkrijk, dat hij vindt dat dit het meeste natuurlijke menselijke instinct van alles is, dat je jouw hard verdiende geld na je overlijden na kan laten aan je kinderen in plaats van hier belasting over te betalen. Maar is het wel terecht dat er zo negatief tegen deze belasting aangekeken wordt? Hoe oneerlijk is de erfbelasting nou echt?

Erfbelasting in de praktijk

In 1956 werd de successiewet ingevoerd, waarin naast de schenkbelasting, ook de erfbelasting wordt geregeld. Tegenwoordig is de belastingvrije voet voor partners 795.156 euro en voor kinderen en kleinkinderen 25.187 euro. Hiernaast bestaan er nog andere regelingen voor bijvoorbeeld gehandicapte kinderen en voor ouders die erven van hun kind. Maar, aangezien

het erven van een partner, ouder of grootouder het meest voorkomend is, zullen nu enkel deze situaties belicht worden. Het tarief in 2024 is voor partners en kinderen 10 procent over de eerste 153.638 euro boven de voetvrijstelling en 20 procent over het restant, voor kleinkinderen 18 procent over de eerste voetvrijstelling en 36 procent over het restant en voor andere verkrijgers 30 procent over de eerste

152.638 euro boven de voetvrijstelling en 40 procent over het restant. Een modaal nalatenschap bedroeg volgens cijfers van het CBS in 2021 in Nederland 33.000 euro. Dit wil dus zeggen dat de helft van alle mensen die iets erfden minder dan 33.000 euro erfden en de helft meer dan 33.000. Voor de helft van alle erfverkrijgers geldt dus dat ze geen, in het geval van een partner, of bijna geen, in het geval

van een kind of kleinkind, erfbelasting hoefden te betalen. Erfbelasting is dus een progressieve belasting, wat wil zeggen dat hoe hoger de nalatenschap is, hoe meer belasting erover betaald moet worden. Hierdoor is de erfbelasting dan ook vooral iets wat de welvarendste lagen van de samenleving raakt.

Kritiek op erfbelasting

Eén van de meest gehoorde kritieken op het heffen van erfbelasting, is dat het oneerlijk en onrechtvaardig voelt om dubbel belasting te heffen. Hiermee wordt bedoeld het nogmaals belasten van het vermogen van iemand, na de dood, nadat diegene hier gedurende zijn hele leven ook al belasting over heeft betaald. Echter, wordt er niet door dezelfde persoon opnieuw belasting over betaald. Waar het eerst nog de overledene is die de belasting betaalt, is het later de nabestaande. Dit is iets wat in vele gevallen zo is, bijvoorbeeld bij arbeid. Hier betaalt een werkgever loonbelasting, maar betaalt een werknemers zelf ook weer inkomensbelasting. Hier sluit het argument bij aan dat het heffen van erfbelasting ingaat tegen de vrijheid van de mens, aangezien volgens dit gedachtegoed, iemand de vrijheid moet hebben om zelf te mogen kiezen wat hij met zijn geld doet. Dus waar de één de keuze maakt om dit uit te geven aan bijvoorbeeld een vakantie of een nieuwe auto, moet een ander de vrijheid krijgen om de keuze te maken om zijn geld te sparen voor zijn familieleden. Dit lijkt op het eerste gezicht een sterk argument. Wat echter vaak vergeten wordt, wanneer het nalaten van geld aan nabestaanden gelijkgesteld wordt aan consumptie, is dat ook over alle consumptie, zoals bijvoorbeeld het kopen van een auto of het boeken van een vakantie, belasting betaald wordt. Hiermee kan deze argumentatie dan ook omgedraaid worden, want als bij alle andere opties om je geld te besteden het betalen van belasting komt kijken, waarom zou dit dan bij het nalaten van je geld aan je nabestaanden ineens uit moeten blijven? Op deze manier pleit dit argument dus juist vóór het heffen van erfbelasting.

Een ander argument voor het heffen van erfbelasting, is het argument dat degene die een erfenis ontvangt, hier

Eén van de meest gehoorde kritieken op het heffen van erfbelasting, is dat het oneerlijk en onrechtvaardig voelt om dubbel belasting te heffen.

in principe niet zelf voor heeft moeten werken. In het licht van dit argument, kan gesteld worden dat de erfbelasting juist een eerlijkere belasting is dan andere belasting. Waar bij andere belastingen, zoals bijvoorbeeld loon- en inkomstenbelasting, belasting wordt geheven over geld waar iemand zelf voor heeft gewerkt, wordt er in dit geval belasting geheven wat iemand zomaar ontvangt, zonder er zelf iets voor gedaan te hebben. Het voelt dan ook logisch om te zeggen dat als iemand toch al gratis en voor niks een grote som geld krijgt; want anders valt het onder de belastingvrije voet, hier ook een deel van afgedragen mag worden aan de staatskas. De erfgenaam blijft dan namelijk nog steeds in een gunstige positie.

Hier pleitten econoom Milton Friedman en filosoof Robert Nozick echter tegen, aangezien zij van mening waren dat iets overgedragen krijgen van je ouders een heel ander geval is dan iets consumeren. Zo argumenteerde Nozick bijvoorbeeld dat als een kind opgroeit in een huis met zwembad, niemand het onrechtvaardig vindt dat dit kind dan veel zwemt, terwijl hij niks heeft gedaan om dit zwembad te verdienen. Hoe kunnen we dan stellen dat het wel onrechtvaardig is als dit kind het zwembad erft, met als argument dat hij niks heeft gedaan om dit te verdienen.

Voordelen van erfbelasting

Een voordeel van de erfbelasting is dat dit de ongelijkheid in de samenleving rechtstreekt, aangezien het een progressieve belasting is. Echter, wordt door de vergrijzing de druk op de werkenden steeds groter, waardoor deze functie van de erfbelasting alleen maar belangrijker wordt. De grootste inkomstenbron van de fiscus is op dit

moment de belasting die geheven wordt op inkomsten uit arbeid. Dit is dus een belasting die alleen betaald wordt door werkenden. In 2024 was de grijze druk 35 procent, dat wil zeggen dat er voor elke gepensioneerde ongeveer 3 mensen in de werkzame leeftijd zijn. Het CBS verwacht dat dit de komende jaren zal oplopen tot wel 50 procent, wat inhoudt dat er dus voor elke gepensioneerde nog maar 2 mensen in de werkzame leeftijd zijn. Dit betekent dat er relatief steeds minder werkenden, meer belasting moeten betalen. Hierdoor staat het huidige systeem onder druk.

De meest vermogende leeftijdsgroep in Nederland, zijn de ouderen. Om het gat dat de verhoogde grijze druk maakt op te vullen, zouden daarom de ouderen eigenlijk meer belasting af moeten dragen. Echter, zit het meeste van hun kapitaal in hun huizen, die vaak sinds zij deze gekocht hebben ontzettend in waarde zijn gestegen. Hier kan dus geen extra belasting op geheven worden. Daarom is erfbelasting hiervoor de perfecte oplossing. Zo wordt alsnog een deel van het vermogen van de rijkste groep van het land afgedragen, maar wordt dit gedaan over het geld wat hun nabestaanden krijgen, die er niks voor hebben hoeven doen, in plaats van dat het tijdens hun leven van hun eigen vermogen wordt afgenomen.

Om het gat dat de verhoogde grijze druk maakt op te vullen, zouden daarom de ouderen eigenlijk meer belasting af moeten dragen.

Toch zien veel mensen het belang van de erfbelasting niet in en zien ze het vooral als een onterechte en vooral zeer oneerlijke belasting. De onvrede over deze belasting is groot. Uit onderzoek blijkt dan ook dat 76 procent van de Nederlanders tegen deze belasting is en deze liever afgeschaft ziet worden. Opvallend is dat de tegenstanders van deze belasting vanuit allerlei verschillende hoeken komen, of in ieder geval verschillende politieke partijen

aanhangen. Zo vinden 81 procent van zowel de VVD-, als de CDA-, als de SGP-kiezers dat de erfenis gegund moet worden en hier geen belasting over geheven zou moeten worden. Maar zelfs bij kiezers van partijen waarvan je het minder zou verwachten, is er onvrede over deze belasting. Ook 52 procent van de stemmers van de Partij van de Arbeid en 46 procent van de GroenLinks-kiezers zijn tegen deze belasting. Dit laat zien dat er over de gehele bevolking grote onvrede is over deze belasting.

Onvrede over erfbelasting

Gezien de grote onvrede over deze belasting proberen veel mensen deze dan ook te omzeilen. Zo staat het internet vol met tips om zo min mogelijk erfbelasting te betalen, en heb je met één simpele zoekopdracht tal van tips gevonden om het betalen van erfbelasting te beperken. Eén van de manieren om dit te doen is bijvoorbeeld door te schenken, maar dan wel een bedrag onder de belastingvrije voet voor de schenkbelasting natuurlijk. Hierbij schenk je dus al voor je dood een bedrag aan bijvoorbeeld je kinderen of kleinkinderen, waardoor je minder geld overhoudt wat na je dood overgeërfd wordt, en waardoor je nabestaanden dus minder erfbelasting hoeven te betalen. Ook is er mogelijkheid tot schenking op papier, er wordt dan een akte opgesteld dat je een bepaald bedrag aan iemand schenkt, maar spreekt daarbij af dat je het pas schenkt na je overlijden. Voorwaarde hierbij is wel dat dit niet binnen 180 dagen voor je overlijden mag zijn, aangezien de waarde van de schenking dan wordt meegeteld bij de waarde van de erfenis. Ook zijn er slimme trucs waarbij de WOZ-waarde van de woning van de overledene van het jaar van overlijden wordt gekozen, in plaats van het jaar na overlijden. Zo kan bij een stijgende waarde van het huis een lager bedrag gekozen worden waarover belasting moet worden betaald. Daarnaast zijn er tips die je kan toepassen, bijvoorbeeld met betrekking tot je huwelijkse voorwaarden, het aantal erfgenamen dat je aanwijst, het verspreiden van je erfenis over erfgenamen en geld nalaten aan een goed doel.

Naast het feit dat er dus veel trucs worden gebruikt om deze belasting te omzeilen, loopt de overheid ook

“
Zo staat het internet vol met tips om zo min mogelijk erfbelasting te betalen, en heb je met één simpele zoekopdracht tal van tips gevonden om het betalen van erfbelasting te beperken.

door hun eigen toedoen wel eens geld mis op deze belasting. Zo liep de belastingdienst in 2021 nog 22 miljoen euro mis. Dit kwam omdat in 2020 450 miljoen euro aan erf- en schenkbelasting niet werd geïnd door de fiscus. Dit werd vervolgens een jaar later alsnog geïnd, maar hier hoefde geen rente meer over betaald te worden, vanwege een fout van de belastingdienst. Op deze manier werd dus 22 miljoen euro misgelopen. Los van fouten zoals deze, heeft de fiscus de laatste jaren überhaupt steeds minder verdiend aan de erfbelasting. Eén van de redenen hiervoor is een wetwijziging uit 2009. Bij deze wetwijziging werden de vrijstellingen verhoogd, de bedrijfsopvolgingsregeling verruimd en de tarieven verlaagd. Dit werd gedaan, omdat hiermee het ontlopen van de belasting door verschillende constructies bemoeilijkt zou worden, waardoor het verhogen van de vrijstellingen en het verlagen van de tarieven gecompenseerd zou worden.

Echter heeft dit een tegenovergesteld effect gehad en heeft de fiscus, ondanks het feit dat de nalatenschappen alleen maar hoger zijn geworden, minder verdiend aan de erfbelasting. Ten opzichte van 2007 waren in 2023 de nalatenschappen met driekwart gestegen, maar de erfbelasting heeft in de periode van 2020 tot 2023 maar anderhalf miljard opgebracht, waar dit drie miljard had kunnen zijn als er nog sprake was geweest van de oude regeling.

Conclusie

Kortom, de erfbelasting is een controversiële belasting waar veel verschillende meningen over zijn. Echter is deze, als je je erin verdiept, toch niet zo oneerlijk als het lijkt, en is het misschien juist wel een van de eerlijkste belastingen, aangezien het geheven wordt over vermogen waarvoor iemand niet zelf heeft gewerkt, tegenover andere belastingen waarbij dit wel het geval is. Toch is er grote onvrede over deze belasting en gebruiken mensen allerlei trucs en tips om het betalen van deze belasting te ontwijken. Daarbovenop handelt de fiscus zelf ook niet vlekkeloos in het geval van deze belasting. Dus, de erfbelasting heeft verschillende nadelen, maar ook zeker voordelen die vaak niet belicht worden. Net zoals het geval is bij veel andere belastingen kan het altijd effectiever en beter, maar dit zal nooit wegnemen dat er trucs bedacht zullen worden om het betalen van belasting te ontlopen. ■

Greetings from... 'Copenhagen, Denmark'

Kim Soesbergen

Could you tell us something about yourself?

My name is Kim Soesbergen, and I am 23 years old. I grew up in Breda. Currently, I am in my fourth year of studying architecture at Maastricht Academie. This final year is particularly significant, as it involves a five-month internship, completing my thesis, and working on my final project.

At this moment, I am undertaking my internship in Copenhagen, Denmark, at the architectural firm "Einrum." This experience is truly special, as it allows me to gain valuable insights and skills in an international setting, pushing me out of my comfort zone. It's a busy time, filled with challenges and high expectations, but I am embracing every moment of it.

Why did you choose Copenhagen?

There are several reasons why I chose Copenhagen. Denmark is a global leader in sustainable architecture and urban planning. Interning in Copenhagen provides students the opportunity to engage with sustainable practices, learn about green building technologies, and understand how to create environmentally friendly designs. The city also boasts a rich blend of historical and contemporary architecture. From the iconic Nyhavn harbor to modern developments like the Copenhagen Opera House, interns can witness and study a variety of architectural styles and techniques. And my last but definitely an important point. Interning in Copenhagen allows architecture students to work closely with professionals from diverse backgrounds, fostering a collaborative mindset that is essential in the field of architecture.

What does an average week look like for you?

My weeks are very different. You can often find me in the office because there are many deadlines towards the end of the year. I work from Monday to Friday, basically from 9 a.m. to 5 p.m., sometimes there are tough working weeks where we work 50 hours. As my colleagues often say: "the typical life of an architect" I still have to get used to that every now and then. We also regularly visit the construction site to monitor the progress of the projects. I also have contacts with customers, these are often the private projects that we do. In short, it is very varied,

in Copenhagen, so I had to make friends myself in a sometimes somewhat unnatural way because in the Netherlands you already have your own group of friends. I actually learned a lot from this. Also learning another language, getting to know new traditions and discovering the city is also really cool! It really feels like your own town and it will stay that way forever. I would really recommend everyone to get out of that bubble for a while, because you really find out what kind of wonderful family and friends you have at home! And once you get home you will really appreciate this even more. ■

but that is something that is also needed within this creative world.

What are the biggest differences between doing an internship at a Dutch company and a Danish company?

I must say I don't notice much of a difference. Both countries share similar cultural values. The Netherlands and Denmark both have a high level of social welfare and a strong welfare state. This results in comparable lifestyles and attitudes toward work, education, and social services. And I think we both have a direct communication style, so the transition from the Netherlands to Denmark was not a big step for me.

Would you recommend doing an internship abroad to other students?

A thousand times yes! It is very different from studying in your own country. You are really on your own and will have to make your own choices. I didn't know anyone

JURIST *in* BEDRIJF

Plenaire opening:
Meester Leonie

Bedrijven- en Instellingendag

12 maart 2025
Kasteel Vaeshartelt

Schrijf je nu in via de website: www.juristinbedrijf.nl

BOELS
ZANDERS

ADVOCATEN
LAWYERS

NORTON ROSE FULBRIGHT

LOYENS Loeff
Law & Tax

akd
benelux law firm

Baker
McKenzie.

PELS RIJCKEN

EVERSHEDS
SUTHERLAND

NautaDutilh

VAN BENTHEM & KEULEN
ADVOCATEN | NOTARIAAT

Kennedy Van der Laan

HOUTHOFF

DE BRAUW
BLACKSTONE
WESTBROEK

Van Doorne

OPENBAAR MINISTERIE

TaylorWessing

Osborne
Clarke

OUT OF THE BOX

An underexposed future killer: antimicrobial resistance

By: Raoul Mertens

In 2023, approximately 4 million inhabitants of the Netherlands were treated with antibiotics for conditions that are nowadays considered common and benign like: respiratory tract infections, urinary tract infections and bloodstream infections. Even though these conditions are now considered harmless, if the underlying pathogens would become insusceptible to the drugs used to eliminate them, these seemingly harmless conditions would suddenly become life-threatening. This phenomenon is called antimicrobial resistance and it is one of the most underexposed global health issues of the 21st century.

Origin of antimicrobial resistance

Bacteria can develop a broad range of defence mechanisms against antibiotics. This happens either in a series of evolutionary processes or through the acquisition of these mechanisms through genetic exchange, so called horizontal gene transfer. Generally speaking, there

are two main ways in which bacteria can acquire resistance against antibiotics. The first method is when the bacteria alters the part of their cell which the antibiotic tries to target. This happens due to mutations in the genes that are involved with encoding the antimicrobial targets.

An example is methicillin-resistant *Staphylococcus Aureus*, where mutations in the *mecA* gene lead to the production of an altered penicillin-binding-protein. This protein has a reduced affinity for beta-lactam antibiotics, rendering penicillin's ineffective against MRSA. The second method is by reducing the concentration of active antimicrobial agent inside the cell. This method of antimicrobial resistance can occur due to: the production of enzymes which destroy or modify the antibiotic, blocking antibiotic entrance or using efflux pumps to eject the antimicrobial drug. A noteworthy example is *Escherichia coli* which produces carbapenemases, these enzymes render carbapenem antibiotics useless.

Generally speaking, antimicrobial resistance is a natural process of evolutionary adaptations of the

pathogens. However, humans have accelerated this process through creating hotspots of resistant genes in agricultural waste and aquatic systems as well as overusing antibiotics. The accumulation of antibiotics in the natural environment leads to selective pressure where the resistant bacteria thrive and exchange genetic information leading to antimicrobial resistant pathogens.

The current impact

A global analysis from 2019 estimates that antimicrobial resistance was associated with nearly 5 million deaths, including approximately 1.3 million deaths directly caused by resistant pathogens.

Beyond the increased mortality attributed to AMR, it has large clinical consequences in the form of prolonged hospital stays, higher rates of adverse outcomes and an increased risk of relapse.

For example, a recent study in China revealed that patient with anti-biotic resistant infections experienced hospital stays extended by 3 to 46 additional days. The highest burden of AMR can be seen

in low-resource settings, where the Defined Daily Dose is generally higher than in more developed territories. This implies that vulnerable populations are especially affected by AMR, widening global health disparities.

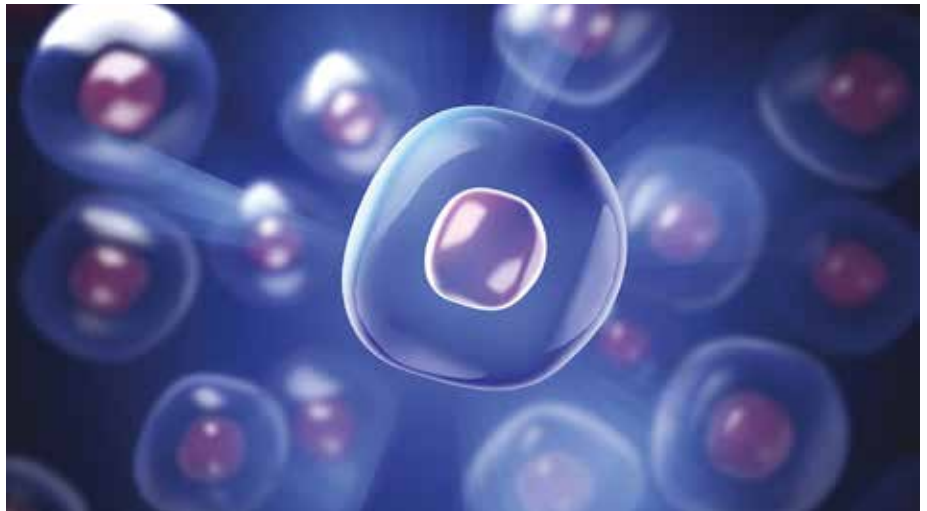
Antimicrobial resistance also poses a significant societal burden by drastically increasing healthcare costs. Recent research suggests that each episode of infection with resistant bacteria could result in up to \$30,000 in additional healthcare expenses per patient. On a national level, this would add up to \$20 billion annually in excess healthcare costs.

Among resistant pathogens, methicillin-resistant *Staphylococcus Aureus* is one of the costliest. Research estimates that a single bloodstream infection with MRSA can cost up to \$20,000 and that over \$7 billion of annual healthcare costs could be attributed to MRSA in the United States. However, these figures likely underestimate the true economic burden by focusing on incremental costs rather than potential loss of medical advances that rely on effective antibiotics. All in all, AMR is currently a large public health burden, but it continues to be a growing problem responsible for many excess healthcare costs with the largest implications in low-resource settings. Given the gaps in available research and data, the actual impact is likely to be more significant than expected.

A prediction of the future consequences

The world faces an antibiotics access crisis, putting many of the gains of modern medicine at stake. Common procedures like surgery, birth or cancer treatment would suddenly become precarious, and conditions considered benign nowadays would become threatening in the near future. Research suggest that antimicrobial resistance will be accountable for an additional 10 million deaths annually by 2050. Besides the impact on the healthcare industry, the influence on the global economy will be devastating. Estimates suggest that antimicrobial resistance could be responsible for costs of \$1 trillion to \$3.4 trillion of GDP losses per year by 2030 and up to \$1 trillion additional healthcare costs by 2050.

Another pressing concern is the threat of pandemics. The COVID-19 pandemic and it's devastating consequences are still freshly grieved in our memories, serving as a stark reminder of the vulnerabilities

of global health. Even though AMR is primarily an endemic problem, it has the ability to exacerbate the severity and complexity of epidemics and pandemics. After all, battling a pandemic with readily available vaccines and treatments is one challenge, but confronting a pandemic without any effective tools to combat it is a far more daunting scenario.

Priorities to address

Antimicrobial resistance is leading us to a dystopian future where common conditions could once again become lethal and healthcare costs are skyrocketing. In order to address this issue an integrated and coordinated approach as well as more and better research is necessary to achieve an optimal health outcome. The World Health Organisation addresses antimicrobial resistance using the One Health Approach which integrates human antibiotic usage with agriculture, recognizing the inter-dependence between these sectors. This approach aims to tackle anti-microbial resistance by addressing its interconnected causes across human antibiotic applications in the agriculture and veterinary medicine. Furthermore, countries adopted the Global Action Plan, a worldwide initiative to tackle the progressive problem of antimicrobial resistance. This plan focuses on five objectives: improving awareness and understanding of AMR, strengthening surveillance and research, reducing infection incidence through effective sanitation and hygiene, optimising the use of antimicrobial medication and stimulating sustainable investments in new medication development. By coordinating these efforts across sectors and countries, the plan functions as a global blueprint on how to address AMR.

Despite these efforts, significant challenges remain. The problem is still not fully understood, with many studies relying on incomplete or unreliable data. As a result, the global burden of AMR is likely underestimated. Research dedicated towards new innovations and solutions has been disappointingly slow, reflecting the urgent need for greater global prioritisation on research and awareness.

Conclusion

Antimicrobial resistance is one the most overlooked global health challenges of the 21st century, but ignoring its urgency may have devastating consequences in the near future. Without decisive action, AMR poses a large threat to modern medicine, transforming common conditions into life-threatening illnesses, making common medical procedures riskful and drastically increasing healthcare costs. Decisive action like the Global Action Plan and One Health Approach are essential global tactics in order to battle AMR. Furthermore, research is the backbone of our fight against AMR, but it is currently lacking and mostly incomplete. In order to better understand this problem and come with innovative solutions, research has to be prioritized. Projections indicate trillions of dollars in global economic losses and up to 10 million deaths annually by 2050, but the actual consequences are likely more severe.

Addressing this crisis requires sustained global efforts from researchers and governments to prevent a catastrophe. What may seem like a relative minor issue currently, has the potential to become one of the largest health treats we are currently facing in the future. ■

Let's Meet

Gefeliciteerd! Je hebt het grootste deel van je studie achter de rug en de stap van de collegebanken naar de praktijk komt steeds dichterbij. Waarschijnlijk heb je veel vragen: wat ga ik doen? Waar wil ik aan de slag? Wat vind ik belangrijk in een baan en wat zoek ik in een werkgever? Vragen die je waarschijnlijk niet direct kunt beantwoorden. Je moet dus op onderzoek uit.

Als je geïnteresseerd bent in de advocatuur, het notariaat of belastingadvies en je je carrière een vliegende start wilt geven, dan ben je bij NautaDutilh aan het goede adres. NautaDutilh is een internationaal advocatenkantoor met vestigingen in Amsterdam, Rotterdam, Brussel, Londen, Luxemburg en New York. Met meer dan 400 advocaten, notarissen en belastingadviseurs zijn we een van de grote advocatenkantoren in de Benelux en draaien we mee in de wereldwijde juridische top. En omdat we onafhankelijk zijn, bepalen wij onze eigen koers. Bepaal jij ook je eigen koers en ben je eigenzinnig, innovatief en ambitieus? Dan maken wij graag kennis met je!

Stages

Daarnaast bieden wij studenten gedurende het hele jaar de mogelijkheid om een studentstage te komen lopen. Je werkt twee maanden aan uiteenlopende zaken op twee verschillende praktijkgroepen, schuift aan bij meetings en bent uiteraard welkom bij alle sociale evenementen. Deze studentstage kun je lopen in Amsterdam of Rotterdam. Er is ook de mogelijkheid een maand stage te lopen op ons kantoor in Londen of New York! Na de studentstage is het mogelijk om aan NautaDutilh verbonden te blijven als werkstudent of scriptiestudent.

Masterclass

Ieder jaar organiseren wij een Masterclass. Een groep van 24 rechtenstudenten gaat tijdens dit driedaagse evenement de confrontatie aan met de rechtspraak. Zo krijg je niet alleen een goed beeld van onze werkzaamheden, maar neem je ook een kijkje in de kantoren, verschillende praktijkgroepen en collega's. Al met al een uitdagend en niet te missen evenement!

Advocaat-stage

Wanneer je wordt aangenomen als advocaat-stagiair(e), dan start je in het NDinstitute. Het NDinstitute is ons interne opleidingsprogramma waarbij je samen met jouw collega advocaat-stagiair(e)s gedurende vier maanden een eigen praktijk opbouwt die uit contracten- en arbeidsrechtelijke (proces) zaken bestaat. Reken er dus maar op dat je in je eerste maand een toga aan zult trekken! Ook gedurende jouw verdere carrière bij NautaDutilh vinden wij het belangrijk dat jij alle mogelijkheden krijgt om je te ontwikkelen tot een excellente advocaat, kandidaat-notaris of belastingadviseur. Vanaf je tweede jaar bij NautaDutilh start je daarom in het Talent Ontwikkel Programma (TOP). Aandacht voor jouw individuele kwaliteiten en voorkeuren staat centraal zodat jij je ontwikkeling zelf inhoud en vorm kunt geven.

Contact

Heb je vragen over onze Masterclass, stagelopen of de sollicitatieprocedure? Kijk dan op www.werkenbijnautadutilh.nl of neem contact met ons op. We horen graag van je!

Bente van Bommel
Campus Recruiter
06 51 37 68 76
Bente.vanBommel@nautadutilh.com

Mimi Gaillard
Campus Recruiter
06 29 63 69 88
Mimi.Gaillard@nautadutilh.com

 @werkenbijnautadutilh

 @werkenbijnautadutilh

 NautaDutilh

Door:
Sanne van Oers

Sanne van Oers is sociaal advocaat en algemeen deken van de Nederlandse orde van advocaten. Zij zet zich in 2025 in voor de rol van de advocatuur in de rechtsstaat, de vertrouwelijkheid van de communicatie tussen advocaat en rechtzoekende en de toegang tot het recht en de gefinancierde rechtsbijstand. In de huidige onderwijssystemen wordt volgens haar nog te weinig aandacht besteed aan de sociale advocatuur. "Zonde, want het is het mooiste beroep dat er is". We spreken haar over het vak advocaat, de sociale advocatuur en haar functie als algemeen deken.

Fotografie: Linda Verweij

Kunt u wat vertellen over uw carrière?

"Na mijn studie in Utrecht en Nijmegen begon mijn advocaten carrière 21 jaar geleden. Door de televisieserie Pleidooi wist ik dat ik sociaal advocaat wilde worden. De serie speelde zich af op een sociaal advocatenkantoor in Amsterdam. De advocaten hielpen jongeren die op het verkeerde pad terecht kwamen en behandelden een burenruzie, een echtscheiding of problemen met een werkgever. De inhoud van het werk sprak mij aan. Zij stonden mensen bij met grote problemen. Ook vond ik de scènes in de rechtszaal en het pleiten fantastisch. Tegenwoordig heb ik samen met een aantal anderen een advocatenkantoor in Nijmegen genaamd Van Schie advocaten. Toevallig of niet, het kantoor in de serie lijkt erg op mijn huidige kantoor, zowel qua rechtsgebieden als hoe collega's met elkaar omgaan."

Welke rechtsgebieden doet u?

"Ik heb als advocaat lang het strafrecht uitgeoefend met een focus op het jeugdstrafrecht in combinatie met het jeugdrecht. Denk hierbij aan het jeugdbeschermingsrecht en uithuisplaatsingen. Mijn expertise ligt dus voornamelijk bij jongeren die in het strafrecht terechtkomen, maar

daarbij thuis ook problemen ervaren. In die gevallen heb ik zowel jongeren als ouders bijgestaan. Toen ik nog een volledige praktijk had, stond ik zo'n vijf tot zes keer per week in de rechtszaal. Dat vond ik persoonlijk fantastisch. Als sociaal advocaat is elke dag anders. Het ene moment ga je naar de penitentiaire inrichting om cliënten te bezoeken, een ander moment moet je naar het politiebureau of bezoek je mensen thuis."

U bent ook algemeen deken, wat houdt dat in?

"Als algemeen deken ben ik voorzitter van het bestuur van de Nederlandse orde van advocaten. De algemene raad genoemd. De algemene raad bevordert een behoorlijke uitoefening van de praktijk door onder andere beleidsontwikkeling, voorlichting, het voorbereiden van voorstellen voor regelgeving en de uitvoering van wettelijke taken. Dit in het belang van de goede rechtsbedeling. Daarnaast zijn er ook nog lokale orden met lokale dekens die toezicht op de advocatuur houden en klachten afhandelen. Dit staat los van de algemene raad. Sinds 2,5 jaar neem ik deel aan de algemene raad met de portefeuille toegang tot het recht en gefinancierde rechtsbijstand.

Samen met Jeroen Soeteman ben ik sinds 1 september 2024 algemeen deken. Voor het eerst wordt deze functie door twee personen ingevuld. In het uitoefenen van de taken van algemeen deken vullen wij elkaar aan en werken we samen. Daardoor zullen we in staat zijn vele belangrijke en actuele onderwerpen de aandacht te schenken die nodig is. Op het moment van dit interview doen we dit precies honderd dagen, dus een bijzondere mijlpaal. Daarnaast zijn wij beiden nog advocaat. Wij behandelen inhoudelijk nog een aantal zaken."

Tegen welke uitdagingen loopt u als algemeen deken aan?

"Tegenwoordig leven we in een politieke tijd waarin de rechtsstaat niet meer een vanzelfsprekendheid lijkt bij alle politieke partijen, daarom zetten wij ons in voor de rol van de advocatuur in de rechtsstaat. Daarnaast hebben we als speerpunt de vertrouwelijkheid van de communicatie tussen advocaat en rechtzoekende. Een voorbeeld hiervan is de penitentiare beginselenwet. De politiek denkt erover om een aantal ingrijpende maatregelen te nemen, zoals audiovisueel toezicht op advocatenbezoek in de extra beveiligde inrichting (EBI) en op alle afdelingen intensief toezicht (AIT). Rechtsstatelijk gezien kan dit niet, maar zo'n amendement is wel geaccepteerd in de Tweede Kamer. Hier houdt Jeroen Soeteman zich voornamelijk mee bezig, zodat ik aandacht kan besteden aan ons derde speerpunt: toegang tot het recht. Ik maak mij al lange tijd zorgen over de terugloop van het aantal sociaal advocaten. Ik wil als algemeen deken breed aandacht vragen voor het belang van de sociale advocatuur. Het is een fantastisch vak. Als sociaal advocaat doe je er echt toe. In de rechtsstaat komen wij op voor de minder vermogende rechtzoekende. Meer dan een derde van de bevolking komt in aanmerking voor de sociale advocatuur. Dit is een enorme groep. Zonder sociaal advocaten kunnen deze mensen nergens terecht. Het is een verhaal van passie, toewijding en kansen. Als sociaal advocaat kun je echt verschil maken in het leven van mensen. De overheid financiert het werk van een sociaal advocaat. Die financiering moet beter en er is een nieuwe generatie juristen nodig om de sociale advocatuur kleur te geven."

Fotografie: Linda Verweij

Iets anders, het aantal bedreigde advocaten neemt toe. Maakt u zich hier zorgen om?

"Dat is zeker zorgwekkend. Uit onderzoek blijkt dat meer dan de helft van de advocaten te maken krijgt met agressie, bedreiging en/of intimidatie. Het is een maatschappelijk probleem, dat ook in andere beroepen steeds vaker voorkomt. Dreiging en agressie zijn helaas ook onderdeel van het werk van advocaten, maar horen er echt niet bij. Advocaten moeten hun werk in het kader van een goede rechtsbedeling in een veilige omgeving kunnen doen. Elke vorm van druk of dreiging is onacceptabel. De Nederlandse orde van advocaten besteedt veel aandacht aan weerbaarheid en veiligheid. We hebben speciale weerbaarheidstrainingen waar advocaten leren om in hun dagelijkse praktijk proactief om te gaan met agressie en bedreiging. Hier leren zij ook op tijd grenzen aan te geven. Naast de weerbaarheidstrainingen bieden we ook een veiligheidsscan van kantoor aan. En je kan bellen naar een Vertrouwensadvocaat of naar de noodtelefoon. Vanuit de Nederlandse orde van advocaten doen we er dus alles aan om ervoor te zorgen dat advocaten in ieder geval weerbaar genoeg zijn."

Heeft u zelf wel eens een bedreiging meegemaakt?

"Ja helaas wel. Zo kreeg ik een keer een boze wederpartij aan de deur."

De secretaresse deed open, de man stormde naar binnen en eiste mij te spreken. Dan loop je wel een beetje met knikkende knieën naar beneden, want je weet niet wat je daar gaat aantreffen. Dat is uiteindelijk wel met een sissers afgelopen, maar achteraf dacht ik: we hadden ook meteen de politie kunnen bellen. Gelukkig is dit niet dagelijks aan de orde. Het aantal mensen dat dankbaar is voor het werk dat je doet, voert de boventoon."

Denkt u dat er animo is onder de rechtenstudenten om de sociale advocatuur in te gaan?

"Het is prachtig om te zien dat er de afgelopen jaren onder rechtenstudenten veel animo is om rechtshulp te verlenen. Veel studenten doen ervaring op bij rechtswinkels, lopen stage bij rechtbanken of advocatenkantoren. Zo ben ik ook begonnen. Tijdens mijn studie heb ik veel bestuurswerk gedaan, waarbij ik voorzitter ben geweest van een grote rechtswinkel in Nijmegen. Tilburg University is onlangs gestart met de nieuwe extended master sociale advocatuur. Hoe mooi zou het zijn als de nieuwe master zich de komende jaren ontwikkelt tot kweekvijver van sociaal advocaten? En wie weet zit er in Maastricht ook nog nieuw talent." ■

Echtscheiding: juridische complexiteit en menselijke dilemma's

Door: Julia Gest

Echtscheiding is een van de meest ingrijpende juridische processen in het familierecht. Het beëindigen van een huwelijk reikt verder dan een formele scheiding; het omvat een samenspel van juridische, financiële en emotionele vraagstukken. Dit artikel biedt een diepgaande analyse van de juridische aspecten van echtscheiding, met aandacht voor de praktische uitdagingen die hiermee gepaard gaan. De procedurele stappen worden niet alleen belicht, maar ook de impact op betrokkenen en de complexiteit van onderliggende wetgeving. De focus ligt op het Nederlandse recht, hoewel internationale aspecten kort worden meegewogen.

Het juridische kader van echtscheiding

In Nederland kan een huwelijk uitsluitend via een rechterlijke uitspraak worden ontbonden. De wettelijke grondslag hiervoor is dat er sprake moet zijn van een "duurzame ontwrichting" van het huwelijk, een criterium dat geen bewijslast met zich meebrengt. Het hoeft dus niet door één van de partners bewezen te worden dat het huwelijk duurzaam ontwricht is. Zodra een van de echtgenoten verklaart dat voortzetting van het huwelijk niet langer mogelijk is, volstaat dit voor de rechtbank om de ontbinding te overwegen. Dit systeem weerspiegelt het principe dat individuen niet gedwongen mogen worden om in een niet-functionerend huwelijk te blijven als ze dit niet willen.

De echtscheidingsprocedure begint met het indienen van een verzoekschrift bij de rechtbank, opgesteld door een advocaat. Er zijn twee varianten: het gezamenlijke verzoek, waarbij beide echtgenoten overeenstemming hebben over de scheiding en de bijbehorende regelingen.

En het eenzijdige verzoek, waarbij een van de partijen het initiatief neemt. Bij een eenzijdig verzoek krijgt de andere partij de mogelijkheid om een verweerschrift in te dienen. Hiermee wordt een reactie bedoeld op het eerste verzoek. Indien er geen overeenstemming tussen beide partners komt, wordt de zaak inhoudelijk behandeld door de rechter. Deze doet na dit onderzoek een uitspraak.

De kernonderwerpen van echtscheiding

Een echtscheiding brengt veel meer teweeg dan de beëindiging van het huwelijk. Het vraagt om een regeling van diverse praktische en juridische kwesties. Allereerst is er een verdeling van eigendommen nodig. Deze verdeling omvat de wijze waarop bezittingen en schulden worden verdeeld. Deze verdeling hangt ook af van het huwelijksregime, er zijn een aantal verschillende regimes. Voor huwelijken gesloten voor 1 januari 2018 geldt doorgaans de algehele gemeenschap van goederen, waarbij alle bezittingen en schulden gelijk worden verdeeld. Na de datum van 1 januari 2018 geldt de beperkte gemeenschap van goederen, waarbij

alleen hetgeen wat tijdens het huwelijk is opgebouwd wordt verdeeld, met uitzondering van persoonlijke bezittingen, erfenissen en schenkingen. Bij huwelijkse voorwaarden zijn de afspraken hierin leidend, mits zij correct zijn vastgelegd en juridisch afdwingbaar zijn.

Ten tweede moeten de kinderkzaken worden besproken. Wanneer er minderjarige kinderen betrokken zijn, is het voor de partners verplicht een ouderschapsplan op te stellen. Dit plan bevat afspraken over de verdeling van zorg, omgang en financiële bijdragen. De rechtbank toetst of het ouderschapsplan in het belang van de kinderen is en daarnaast ook of het juridisch correct is opgesteld. Kinderalimentatie is een essentieel onderdeel en wordt berekend op basis van de behoeften van het kind en de draagkracht van beide ouders. Dus hoeveel verdienen de ouders en wat zouden ze nodig hebben voor het kind. Als laatste moet er ook gekeken worden naar de partneralimentatie. Dit is een vangnet voor de financieel zwakkere partij. De partneralimentatie is sinds 2020 aanzienlijk ingeperkt. De maximale duur is doorgaans de helft van de duur van het huwelijk, met een maximum van vijf jaar. Uitzonderingen gelden bij langdurige huwelijken of wanneer er jonge kinderen betrokken zijn, dan kan de duur langer zijn.

De historische ontwikkeling van echtscheidingsrecht

Het echtscheidingsrecht heeft door de jaren heen aanzienlijke veranderingen doorgemaakt. In de 19e eeuw waren scheidingen zeldzaam en sterk gestigmatiseerd. Het juridische proces was gecompliceerd en het vereiste vaak bewijs van overspel of mishandeling. Pas in de tweede helft van de 20e eeuw kwam er meer aandacht voor individuele autonomie en de erkenning dat het voortzetten van een ongelukkig huwelijk schadelijk kan zijn voor betrokken partijen. In Nederland is het concept van "duurzame ontwrichting" sinds de invoering in 1971 een belangrijk begrip in het familierecht. Het heeft gezorgd voor een meer menselijke en flexibele benadering van echtscheiding. Tegelijkertijd heeft de emancipatiebeweging van vrouwen in de 20e eeuw ook bijgedragen aan de verandering in het echtscheidingsrecht. De economische onafhankelijkheid van vrouwen nam toe, waardoor zij minder

geneigd waren vast te houden aan ongelukkige huwelijken. Deze trend zette door in de 21e eeuw, waarin de wetgeving zich steeds meer aanpaste aan de realiteit van moderne relaties en gezinsstructuren.

Internationale echtscheidingen

De globalisering heeft geleid tot een toename van internationale huwelijken en daarmee ook van internationale echtscheidingen. Wanneer een van de echtgenoten in het buitenland woont of wanneer het huwelijk in het buitenland is gesloten, kunnen verschillende rechtsstelsels van toepassing zijn. De keuze van de bevoegde rechtbank en het toepasselijke recht zijn vaak complexe vraagstukken. Het Europese recht, zoals de Brussel II-bis Verordening, biedt enige houvast, maar vaak is gespecialiseerde juridische begeleiding zeer noodzakelijk. Bij internationale scheidingen speelt ook de handhaving van rechterlijke beslissingen een rol. Het kan ingewikkeld zijn om alimentatie of voogdijregelingen af te dwingen in een ander land. Dit vraagt om samenwerking tussen nationale en internationale autoriteiten en een goede kennis van grensoverschrijdend familierecht. Daarnaast brengt de culturele dimensie van internationale scheidingen extra uitdagingen met zich mee. Verschillen in opvattingen over ouderschap, familiebanden en financiële verantwoordelijkheid kunnen leiden tot conflicten. In sommige landen is de rol van religieuze instanties in echtscheidingsprocedures ook van groot belang, wat het proces verder kan compliceren.

Conflict en resolutie

Niet alle echtscheidingen verlopen in goede sferen. Geschillen over zaken als de woning, zorgverdeling voor de kinderen of alimentatie kunnen de procedure van een scheiding compliceren. Voor dergelijke conflicten zijn alternatieven zoals mediation en overlegscheiding ontwikkeld. Deze methoden zijn zo ingericht dat met het oog erop om conflicten te verzachten door een gestructureerde dialoog en de inzet van onafhankelijke bemiddelaars of experts. In gevallen waar deze alternatieven niet werken, rest slechts de gang naar de rechter, die een bindende beslissing neemt. Mediation is met name effectief als beide partijen bereid zijn samen te werken, maar moeite hebben om samen tot overeenstemming te komen. Mediation biedt een gestructureerd proces waarin een neutrale derde partij helpt bij het vinden van wederzijds acceptabele oplossingen. Overlegscheiding gaat een stap verder door een multidisciplinaire aanpak, waarbij advocaten, therapeuten en financiële experts samenwerken om de scheiding soepel te laten verlopen. Soms is mediation niet voldoende. Bij hoog-conflict scheidingen, waarin de emoties hoog oplopen en er weinig vertrouwen is bij beide partners, kan alleen de rechterlijke macht een uitweg bieden. Dit proces is vaak langdurig en kostbaar, maar biedt duidelijkheid en afsluiten van de scheiding.

De menselijke dimensie

Hoewel echtscheiding juridisch gezien een procedure is, kan de emotionele impact ervan niet worden onderschat. Het beëindigen van een huwelijk brengt vaak gevoelens van verlies, schuld of woede met zich mee. Dit kan de communicatie tussen de partijen ernstig verstoren en een negatieve invloed hebben op het welzijn van eventuele kinderen. Het belang van emotionele ondersteuning in deze fase mag dan ook niet worden onderschat. Professionele hulp van therapeuten of counselors kan bijdragen aan een goede en positieve verwerking van deze turbulente periode. Voor kinderen is het van groot belang dat ouders hen zoveel mogelijk buiten conflicten houden. Onderzoek toont aan dat kinderen van gescheiden ouders beter functioneren als zij merken dat hun ouders ondanks de scheiding goed met elkaar blijven omgaan. Het opstellen van een gedetailleerd

ouderschapsplan kan hieraan bijdragen. Daarnaast kan het helpen om gezamenlijke steunstructuren te creëren voor kinderen. Denk aan gespreksgroepen op scholen of gespecialiseerde kindertherapie. Deze initiatieven kunnen een veilige omgeving bieden waarin kinderen hun emoties kunnen uiten en daarnaast kunnen ze leren omgaan met de nieuwe gezinsdynamiek.

Financiële voorbereiding

Een echtscheiding heeft verstrekende financiële consequenties. Het is cruciaal om een volledig overzicht te hebben van inkomsten, uitgaven, bezittingen en schulden. Het inschakelen van een financieel adviseur kan een goede zet zijn, vooral bij ingewikkelde kwesties zoals pensioendeling, herfinanciering van een woning of fiscale implicaties. Voor de financiële toekomst van beide partijen is een weloverwogen planning essentieel.

Daarnaast is het verstandig om tijdens de scheiding al vooruit te kijken naar de periode erna. Het aanpassen van budgetten, herzien van verzekeringen en het inzicht krijgen in nieuwe fiscale verplichtingen kan helpen om onverwachte problemen in de scheiding te voorkomen. Het opbouwen van een nieuwe financiële structuur vergt tijd, maar is noodzakelijk om toekomstige stabiliteit te garanderen voor de partners.

Juridische strategieën voor een soepele echtscheiding

Een succesvolle echtscheidingsprocedure vergt niet alleen juridische kennis, maar ook strategisch inzicht. Advocaten spelen hierin een belangrijke rol door partijen te begeleiden bij onderhandelingen en hen te adviseren over haalbare oplossingen. Er zijn een aantal aandachtspunten. Het eerste aandachtspunt is de documentatie. Er moet worden gezorgd voor een goede administratie van alle relevante documenten, zoals huwelijkse voorwaarden, bankafschriften en eigendomsbewijzen. Het tweede aandachtspunt is de communicatie. Respectvolle communicatie tussen de partijen kan escalatie van conflicten voorkomen en een efficiënte afwikkeling bevorderen. Het laatste aandachtspunt zijn de belangen van eventuele kinderen. Het welzijn van kinderen dient altijd prioriteit te krijgen, zowel in juridische als in praktische afspraken.

Het juridisch proces kan complex zijn, maar een goed voorbereide strategie, ondersteund door een deskundig team, kan de impact van de scheiding beperken.

Vergelijking met andere rechtsstelsels

In vergelijking met andere rechtsstelsels biedt het Nederlandse systeem relatief veel flexibiliteit. In sommige landen, zoals het Verenigd Koninkrijk, speelt schuldvraag nog een rol bij de echtscheiding. Dit kan leiden tot langdurige en emotioneel beladen procedures voor de partners. In de Verenigde Staten verschillen de regels sterk per staat, wat internationale, maar ook nationale scheidingen extra ingewikkeld kan maken. Het Nederlandse model van "duurzame ontwrichting" wordt internationaal geprezen om zijn eenvoud, toegankelijkheid en respect voor persoonlijke autonomie. Dit systeem biedt individuen de mogelijkheid om een huwelijk te beëindigen zonder dat er sprake hoeft te zijn van beschuldigingen of schuldvraag, wat bijdraagt aan een minder conflictueuze scheidingsprocedure. In een tijd waarin veel landen worstelen met verouderde of complexe wetgeving op dit gebied, wordt het Nederlandse model steeds vaker beschouwd als een voorbeeld van hoe moderne familierechtelijke systemen kunnen worden ingericht.

De nadruk op individuele keuzevrijheid en het vermijden van onnodige re heeft dit model tot een bron van inspiratie gemaakt voor andere Europese landen. Veel landen die hun echtscheidingsrecht willen hervormen, kijken naar Nederland om te leren hoe zij eenvoud en effectiviteit kunnen combineren in hun eigen wetgeving. Met name in landen waar scheiding nog steeds juridisch en sociaal zwaar beladen is, wordt de Nederlandse aanpak als een vooruitstrevend

alternatief gezien dat niet alleen juridische efficiëntie bevordert, maar ook humaniteit en respect voor persoonlijke omstandigheden centraal stelt.

Conclusie

Echtscheiding is een juridisch proces met ingrijpende emotionele en praktische gevolgen. Hoewel de wet een helder kader biedt, is iedere scheiding uniek en vraagt deze om een op maat gemaakte aanpak. De combinatie van juridische expertise, emotionele steun en een constructieve houding kan bijdragen aan een evenwichtige oplossing die recht doet aan de belangen van alle betrokkenen. Het bestuderen van echtscheidingsrecht geeft een boeiend inzicht in de wisselwerking tussen wetgeving, rechtspraak en de menselijke ervaring. Het is een rechtsgebied dat niet alleen technische kennis, maar ook empathie en strategisch inzicht vereist. Echtscheiding is niet alleen een juridisch eindpunt, maar ook een nieuw begin. Door zorgvuldig om te gaan met de juridische en menselijke aspecten, kunnen partijen de basis leggen voor een toekomst waarin zij, ondanks de scheiding, goed kunnen blijven samenwerken. Het biedt een kans om, zelfs na een moeilijk proces, een stabielere en evenwichtige situatie te creëren voor alle betrokkenen. Door oog te hebben voor zowel de juridische nuances als de emotionele en praktische uitdagingen, wordt duidelijk dat echtscheidingen veel meer zijn dan alleen maar procedures; het zijn complexe levensgebeurtenissen waarin recht, empathie en menselijke interactie samenkomen.

De rol van advocaten, mediators en andere deskundigen is hierin onmisbaar. Zij fungeren als gidsen door het doolhof van regelgeving en emoties. ■

STELLING:

ONDERWIJSINSTELLINGEN MOETEN MEER RESPECT HEBBEN VOOR HET GEBRUIK VAN CHATGPT

WILLEMIJN VAN DE SANDE

20 jaar, Hoge hotelschool

Ik ben het eens met de stelling dat universiteiten meer begrip moeten tonen voor het gebruik van ChatGPT binnen het onderwijs. Deze technologie kan studenten ondersteunen bij het leren, structureren van ideeën en het begrijpen van complexe leerstof. In plaats van het te zien als een bedreiging, moet de universiteit dit omarmen als een hulpmiddel. Het helpt de efficiëntie van de studenten, mits het correct wordt gebruikt. Uiteraard is het essentieel dat studenten leren kritisch te blijven en bronnen te controleren. Door

richtlijnen op te stellen en educatie over verantwoord gebruik te bieden, kan ChatGPT het onderwijs helpen in plaats van ondermijnen

BASTIENNE VAN DER PUTTEN

20 jaar, Rechtsgeleerdheid

De universiteit moet meer begrip krijgen voor het gebruik van ChatGPT, omdat deze technologie de manier waarop we leren en werken ingrijpend verandert. Het verbieden ervan sluit studenten af van een belangrijke vaardigheid voor de toekomst. In plaats daarvan zou de universiteit studenten moeten leren hoe ze ChatGPT

verantwoord en effectief kunnen inzetten, bijvoorbeeld voor onderzoek, schrijfondersteuning en productiviteit. Hiermee stimuleert de universiteit innovatie. Ik denk dat ChatGPT nog maar het begin is van wat er met AI gedaan kan worden. Het is dus handig voor de toekomst dat studenten weten hoe ze het nuttig kunnen inzetten.

CARLOTTE PAGT

22 jaar, Biomedische Wetenschappen

Ik ben het eens met de stelling dat onderwijsinstellingen meer begrip moeten hebben voor ChatGPT. Dit biedt studenten een waardevolle

mogelijkheid om creatief te denken, complexe vraagstukken op te lossen en op deze manier zich efficiënter voor te bereiden op de toekomst. Door ChatGPT te stimuleren, kunnen onderwijsinstellingen innovatie stimuleren en studenten voorbereiden op een wereld waarin kunstmatige intelligentie gewoon simpelweg steeds belangrijker wordt. In plaats van beperkingen op te leggen, zouden scholen AI-tools moeten integreren in hun leerprogramma's om hun studenten te leren hoe zij hier op een goede manier mee om kunnen gaan.

KOEN DE GRAAF

20 jaar, Computer Science

Ik vind dat universiteiten de ontwikkeling van Ai, zoals ChatGPT, niet tegen moeten werken, maar juist moeten proberen hun leerlingen zo goed mogelijk voor te bereiden op een toekomst met deze Ai hulpmiddelen. Het zal wel wat vragen van de uni's, aangezien zij hun manier van toetsing waarschijnlijk flink moeten omgooien. Toch vind ik dit geen reden om het niet te doen, een universiteit moet tenslotte met de tijd mee gaan. Als zij dit niet zouden doen worden studies gewoon minder relevant. Daarom ben ik het eens met de stelling dat onderwijsinstelling meer begrip moet hebben voor ChatGPT.

RAOUL MERTENS

21 jaar, Geneeskunde

Onderwijsinstellingen moeten meer begrip hebben voor het gebruiken van ChatGPT omdat het veel processen vergemakkelijkt van de student. De argumenten tegen zijn zeker valide, met name dat je het risico loopt dat studenten hierdoor luier worden en minder autonoom gaan denken en over het algemeen minder vanuit hun

eigen denken te werk gaan. Echter kan er gesteld worden dat AI alleen maar meer zal ontwikkelen, en daarom ook alleen maar beter zal worden, dat het gebruik van AI beter omarmd kan worden, zodat studenten er mee leren omgaan om de valkuilen ervan te leren en uiteindelijk efficiënter te werk kunnen gaan.

ANONIEM

Het gebruik van ChatGPT is omstrepen in de huidige samenleving. Er zijn zowel argumenten voor als tegen het gebruik van ChatGPT in het hoger onderwijs, echter ben ik van mening dat het eerder te weinig gebruikt kan worden in plaats van te veel. Er zijn duidelijke indicatoren dat het zelfstandig denk steeds meer en meer verdwijnt in de maatschappij, en als dat alleen maar wordt aangemoedigd door het hoger onderwijs, zal dat probleem alleen maar toenemen in de toekomst. AI kan een nuttig hulpmiddel zijn, maar het uitgangspunt dat het hoger onderwijs er zo op zou moeten steunen, zal grote negatieve gevolgen hebben voor veel sectoren.

PHOEBE HUISMANS

21 jaar, Geneeskunde

Ik vind dat onderwijsinstellingen meer begrip moet hebben voor het gebruik van ChatGPT. Tegenwoordig is het gebruik van ChatGPT eigenlijk onmisbaar geworden. Veel universiteiten en andere onderwijsinstellingen zijn zwaar tegen het gebruik van ChatGPT. In plaats van dat ze studenten leren omgaan met ChatGPT en de manier waarop ze het kunnen gebruiken bij hun studie, straffen ze hen er alleen maar op af. Dan moeten tigt studenten naar de examencommissie komen om een verklaring te geven. Je kunt studenten niet vertellen om geen ChatGPT te gebruiken want ze zullen het toch doen. Daarom vind ik dat universiteiten beter les kunnen geven in hoe om te gaan met ChatGPT, dan het te verbieden aangezien dit bij studenten toch niet werkt.

VICTOR ROUBOS

22 jaar, *Bedrijfskunde*

Onderwijsinstellingen moeten meer begrip hebben voor het gebruik van ChatGPT, omdat het een krachtig hulpmiddel is dat studenten kan ondersteunen in hun leerproces. ChatGPT kan helpen bij het verduidelijken van complexe onderwerpen, het genereren van ideeën en het verbeteren van schrijfvaardigheid. Het biedt bovendien een snelle en toegankelijke manier om informatie te vinden en te verwerken. In plaats van ChatGPT te zien als een bedreiging voor academische integriteit, zouden onderwijsinstellingen het kunnen omarmen als een hulpmiddel dat studenten helpt efficiënt te leren en onderzoek te doen. Uiteraard moeten er duidelijke richtlijnen zijn over het ethisch gebruik van AI, zodat het niet leidt tot plagiaat of onzorgvuldigheid. Door meer begrip te tonen voor het gebruik van dergelijke technologieën, kunnen onderwijsinstellingen een innovatieve leeromgeving creëren waarin studenten zich kunnen ontwikkelen met de nieuwste digitale tools.

DENNIS HUTTEN

21 jaar, *Econometrie*

Technologie speelt een steeds maar grotere rol in ons dagelijks leven, het gebruik van tools zoals ChatGPT levert hierin een belangrijke bijdrage aan het onderwijs. Onderwijsinstellingen zouden dit in mijn ogen moeten zien als een kans om het leren toegankelijker en effectiever te maken. Met daarin vooral de mogelijkheid om gelijke kansen te bieden aan studenten. Het respecteren en integreren van ChatGPT in het onderwijs gaat dan ook over het creëren van een eerlijke leeromgeving. Het zorgt er ook voor dat studenten 24/7 een 'leraar' bij

zich hebben die hen kan helpen vraagstukken op te lossen op hun eigen tempo. Daarmee zou meer respect vanuit de onderwijsinstellingen met duidelijke richtlijnen kunnen zorgen voor een onderwijs waarin iedereen gelijke kansen heeft.

DAAN KOTHUIS

23 jaar, *Strategic Management*

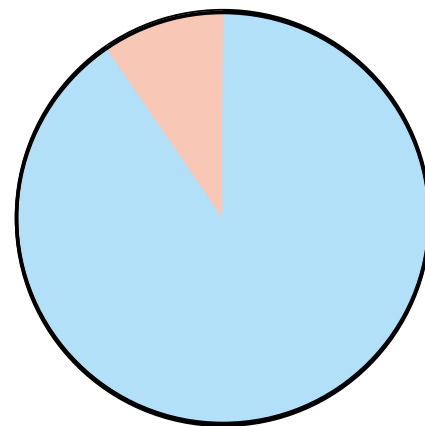
Ik ben het eens met de bovenstaande stelling. Het doel van onderwijsinstellingen is om de studenten onderwijs te verlenen waarmee ze zich voor kunnen bereiden op een werkcarrière. Op vrijwel alle werkvlakken zal er in de toekomst gebruik worden gemaakt van ChatGPT. Om studenten hiervoor op voor te bereiden, is het noodzakelijk om ChatGPT te implementeren in het onderwijs. Ik ben ervan overtuigd dat ChatGPT het onderwijs naar een hoger niveau kan tillen mits het onderwijs hierop goed zal worden aangepast. Het moet natuurlijk niet de bedoeling zijn dat ChatGPT alles overneemt, maar er moet een duidelijke balans gevonden zien te worden tussen het gebruik van ChatGPT en het maken van een opdracht op eigen initiatief.

EMILIA LOOMANS

22 jaar, *Social Work*

Ik ben het eens met de stelling omdat ik denk dat het ontstaan van hulpmiddelen als ChatGPT niet te voorkomen is. AI-programma's zullen zelfs alleen nog maar slimmer worden en meer mogelijkheden bieden. Het is aan onderwijsinstellingen om het onderwijs aan te passen op deze ontwikkelingen. Kijkend naar de mogelijkheden die AI-programma's op dit moment bieden ben ik niet van mening dat studenten minder leren van de opdrachten die zij moeten maken. ChatGPT helpt bij het

vormgeven van je document maar zal niet je hele scriptie schrijven zonder dat je hier zelf iets voor hoeft te doen. In mijn ervaring kan je ChatGPT alleen gebruiken wanneer je het programma zelf eerst de informatie geeft om het stuk te kunnen schrijven. Alleen daarna kan het een stuk vormgeven wat kloppend is en voldoet aan de eisen van mijn opleiding.

Eens 91 %

Oneens 9 %

HUWELIJK OF SAMENLEVINGSCONTRACT: WAT IS DE VOLGENDE STAP IN JE RELATIE?

Door: Roos Van der Linden

Wanneer kies je nou voor een huwelijk en wanneer voor een samenlevingscontract? Het is een belangrijke beslissing die zowel juridische als financiële gevolgen heeft. Dit artikel verkent de kernverschillen en overwegingen van beide opties, waarbij voornamelijk wordt gekeken naar de rechten van de partners.

Het samenlevingscontract

Een samenlevingscontract biedt stellen een flexibele manier om hun gezamenlijke afspraken vast te leggen zonder de wettelijke verplichtingen die aan een huwelijk verbonden zitten. In tegenstelling tot het huwelijk brengt een samenlevingscontract namelijk geen erfrecht en alimentatie met zich mee. Het contract geeft partners zelf controle over welke afspraken ze willen vastleggen, waardoor ze meer flexibiliteit hebben dan bij een huwelijk of geregistreerd partnerschap. Een samenlevingscontract biedt duidelijkheid over financiële afspraken en voorkomt conflicten door vooraf alles vast te leggen, zoals kostenverdeling

en de eigendomsverhoudingen van gezamenlijke aankopen. Voor het opstellen van een dergelijk contract is ook geen juridisch persoon voor aangesteld, partners kunnen dit zelf opstellen. Echter, biedt het informeren van een notariële vastlegging meer juridische zekerheid, waardoor het contract juridisch afdwingbaar is. De belangrijkste kenmerken van een samenlevingscontract is de verdeling van kosten en uitgaven, de eigendomsverhoudingen, het verblijfsrecht, pensioenrechten en de zorg voor elkaar en medische verantwoordelijkheid. Na vijf jaar samenwonen met een samenlevingscontract krijgen partners in Nederland bepaalde rechten en regelingen,

afhankelijk van de afspraken die in het contract zijn vastgelegd en de voorwaarden voor fiscaal partnerschap. Ten eerste krijg je na vijf jaar een fiscaal partnerschap. De Belastingdienst beschouwt je dan als fiscale partners wat betekent dat de partners gezamenlijk belastingaangifte kunnen doen en aftrekposten kunnen verdelen. Ten twee krijg je na vijf jaar het recht op nabestaandenpensioen. Sommige pensioenfondsen kennen een recht op nabestaandenpensioen toe aan samenwonende partners. Hier is echter wel een voorwaarde voor opgesteld. De partners moeten namelijk een notariële samenlevingscontract hebben en hun samenwoonperiode bedraagt minimaal

vijf jaar. Per pensioenfonds moet dit nagevraagd worden, aangezien de regels per fonds verschillen. Na vijf jaar samenwonen verandert er in principe niets in de eigendomsverhoudingen. Eigendom van gezamenlijke aankopen blijft verdeeld zoals is afgesproken. In veel samenlevingscontracten wordt vastgelegd dat de partner die het gezamenlijke huis niet in eigendom heeft, een zogenaamd verblijfsrecht heeft. Dit houdt in dat deze partner bij het beëindigen van de relatie of bij overleiden van de eigenaar tijdelijk het recht heeft om in het huis te blijven wonen.

Het huwelijk

Het huwelijk is in Nederland een wettelijk erkende vorm van samenleven die automatisch bepaalde rechten en plichten met zich meebrengt. In tegenstelling tot samenlevingscontracten, biedt het huwelijk een uitgebreide juridische bescherming die belangrijk is voor het regelen van financiële, juridische en erfrechtelijke kwesties binnen de relatie. Het huwelijk is vastgelegd in boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, waarin de regels worden omschreven omtrent het aangaan, uitvoeren en beëindigen van een huwelijk. Artikel 1:81 van het Burgerlijk Wetboek stelt de basis voor wederzijdse zorg en verantwoordelijkheid binnen het huwelijk, bijvoorbeeld dat echtgenoten verplicht zijn elkaar 'getrouwheid, hulp en bijstand' te verlenen. Een van de belangrijkste onderdelen van het huwelijk is dat het een wettelijke status verleent aan de relatie, waardoor partners niet alleen juridisch worden beschermd, maar ook worden erkend als directe erfgenamen en financieel partners. In tegenstelling tot samenwoners zonder huwelijk of geregistreerd partnerschap, verkrijgen echtgenoten automatisch bepaalde rechten en plichten ten opzichte van elkaar en hun gezamenlijke eigendommen. Ten eerste krijg je een alimentatieverplichting bij een scheiding. Kort samengevat houdt dit in dat wanneer het huwelijk wordt beëindigd een van de partners recht heeft op deze alimentatie als deze redelijkerwijs hier behoefte aan heeft.

Wanneer partners trouwen, komen zij standaard in de beperkte gemeenschap van goederen terecht, tenzij er is besloten vooraf huwelijkse voorwaarden te laten opstellen. Dit betekent dat alle bezittingen en schulden die tijdens het huwelijk worden verkregen, gemeenschappelijk zijn. Alles wat partners samen opbouwen tijdens het huwelijk wordt gezamenlijk eigendom. Dit wil niet zeggen dat beide partners aanspraak op gedeelde eigendommen kunnen maken. Bezittingen en schulden die voor het huwelijk zijn verkregen blijven echter privé-eigendom. Partners kunnen er ook voor kiezen om huwelijkse voorwaarden op te stellen, dit biedt hun de mogelijkheid om specifieke

Een samenlevingscontract zorgt voor een kwetsbare financiële positie voor de partner met een lager inkomen en wijst erop dat de juridische ongelijkheid bij samenwoners kan leiden tot conflicten en financiële onzekerheid.

afspraken te maken over het beheer en de verdeling van hun vermogen. Hoewel dit voor flexibiliteit zorgt, is het ook een persoonlijke keuze die bescherming biedt. Een ander voordeel van het huwelijk is de automatische erfrechtelijke bescherming die het biedt. Gehuwde partners worden in het erfrecht automatisch beschouwd als elkaars wettelijke erfgenamen, zonder dat hier een testament voor nodig is. Dit geeft voornamelijk voordelen voor de gezamenlijke eigendommen, zoals een huis en de financiële continuïteit na overlijden van de partner.

Bovendien worden gehuwden automatisch aangemerkt als fiscale partners, wat voor belastingaangifte en aftrekposten voordelen biedt. De inkomstenbelasting is voornamelijk gunstig voor partners die verschillende inkomens hebben. Gehuwden kunnen gezamenlijke inkomsten en aftrekposten strategisch verdelen, wat belastingvoordeel kan opleveren. Hierdoor kunnen ze de belastingdruk verlagen door inkomens- en vermogensbestanddelen optimaal te verdelen. Ten tweede de hypotheekrenteaftrek, waarbij krijgen gehuwde met een gezamenlijke woning extra mogelijkheden voor de aftrek van hypotheekrente. Dit kan een aanzienlijk voordeel opleveren voor de totale belastingaangifte, wat de gezamenlijke woonlasten verlaagt. Als laatste hebben gehuwde partners het recht op een hogere vrijstelling van vermogensbelasting. Dit houdt in dat zij meer gezamenlijk vermogen kunnen bezitten zonder extra belasting te betalen. Voor partners met aanzienlijke spaargelden of beleggingsportefeuilles kan dit een belangrijk voordeel zijn. Het huwelijk creëert een wettelijke basis voor het gezamenlijke gezinsleven. Gehuwden worden vaak automatisch erkend als elkaars gemachtigden en kunnen beslissingen nemen namens de ander.

Daarnaast biedt het huwelijk voordelen op het gebied van zorgrechten, denk hierbij aan het verlof voor mantelzorg of bij opname in een zorginstelling.

Tot slot genieten gehuwde partners in Nederland bepaalde socialezekerheidsrechten die verder gaan dan die van samenwoners.

Ongelijkheid en maatschappelijke implicaties

In het artikel van Alain Verbeke worden de juridische en vermogensrechtelijke verschillen tussen gehuwden en samenwonende besproken, met name de vermogensafwikkeling bij beëindiging van de relatie. Bij het huwelijk wordt de vermogensverdeling geregeld door het huwelijksvermogensrecht, zoals juridische bescherming en de verdeling van de gemeenschappelijke goederen. Hierbij delen partners bijvoorbeeld de in gemeenschap van goederen opgebouwde bezittingen, tenzij er in de huwelijksvoorwaarden anderen voorwaarden zijn opgesteld. In tegenstelling tot samenwonende valt dit onder het gemene vermogensrecht, wat geen automatische bescherming biedt. Wanneer er geen samenlevingscontract bestaat is de financiële positie van de niet-werkende of minder verdiende partner vaak zwak. Dit houdt in dat bij samenwoners ieder alleen aanspraak maakt op zijn of haar eigen vermogen. Dit kan echter afwijken wanneer er in het samenlevingscontract anderen voorwaarden zijn opgesteld. Verbeke benadrukt dan ook in zijn artikel dat een samenlevingscontract zorgt voor een kwetsbare financiële positie voor de partner met een lager inkomen en wijst erop dat de juridische ongelijkheid bij samenwoners kan leiden tot conflicten en financiële onzekerheid.

Een van de grootste verschillen tussen een samenlevingscontract en het huwelijk ligt bij de rol van zorgverantwoordelijkheden. In het artikel is uiteengezet dat partners financiële en eigendomsrechten kunnen afspreken in een samenlevingscontract. Ze kunnen daarnaast ook afspraken maken over zorgverantwoordelijkheden. Dit is van groot belang voor wanneer een partner tijdelijk zorg nodig heeft door ziekte of gezondheidsredenen. Bij het huwelijk krijgen partners automatisch bepaalde zorgrechten, wat voor meer juridische zekerheid zorgt, zelfs zonder aanvullende regelingen. Samenwonende moeten deze rechten echter zelf expliciet vastleggen. Door een dergelijke afspraak vast te leggen worden de partners elkaars medische vertegenwoordiger om beslissingen te nemen in noodsituaties. Zonder testament heeft een samenwonende partner geen recht op nalatenschap van de ander; deze gaat naar directe familieleden. In veel ziekenhuizen en zorginstellingen worden alleen wettelijke familieleden

of echtgenoten als vertegenwoordigers erkend. Het is dus van belang dat er in samenlevingscontracten expliciet naar deze zorgverantwoordelijkheid wordt verwezen. Nog een belangrijk verschil tussen het samenlevingscontract en het huwelijk is dat er bij een samenlevingscontract geen automatisch erfrecht bestaat. De erfenis bij overlijden zonder testament, gaat volgens het wettelijk erfrecht naar de directe familieleden. Sommige samenwonende partners willen echter niet dat hun vermogen geheel of gedeeltelijk aan hun partner wordt nagelaten.

Belangrijk is om te kijken naar de socialezekerheidsrechten wanneer we het hebben over de verschillen tussen het huwelijk en een samenlevingscontract. Gehuwde partners hebben automatisch het recht op nabestaandenpensioen, werkloosheidsuitkeringen en andere sociale uitkeringen. Samenwoners kunnen hier alleen aanspraak op maken als ze voldoen aan specifieke voorwaarden, zoals het hebben van een notarieel samenlevingscontract en een minimale samenwoonperiode van vijf jaren. De verschillen tussen beide contracten versterken bredere maatschappelijke ongelijkheden. Financieel stabielere paren kiezen vaker voor het huwelijk, vanwege de uitgebreide juridische bescherming en fiscale voordelen. Samenwoners, die vaak jonger of financieel minder zeker zijn, blijven zonder deze bescherming. Het huwelijk wordt daarom vaak gezien als een 'normatieve standaard' voor langdurige relaties, terwijl samenwoners hierdoor worden ontmoedigd om juridische stappen te nemen om hun positie te versterken.

Keuzecriteria: Huwelijk of samenlevingscontract?

Maar wanneer kies je dan voor een huwelijk of samenlevingscontract? Dit hangt niet alleen af van persoonlijke voorkeuren, maar ook van juridische, financiële en praktische overwegingen. Het huwelijk biedt zoals is beschreven een uitgebreide juridische bescherming op het gebied van erfrecht, zorg en sociale zekerheid. Partners die kiezen voor een samenlevingscontract moeten daarentegen actief hun rechten vastleggen via een notaris of testament. Toekomstige plannen, zoals het krijgen van een kind of het kopen van een huis, zijn ook belangrijke factoren voor het kiezen voor een huwelijk, gezien de automatische bescherming. Partners die flexibiliteit en controle belangrijk vinden, kiezen vaker voor een samenlevingscontract. Hiermee kunnen zij zelf meer invloed uitoefenen. Voor partners die zeker willen zijn van elkaars rechten in noodsituaties, zoals ziekte of overlijden, is het huwelijk doorgaans de veiligste keuze, omdat het

Het huwelijk wordt daarom vaak gezien als een 'normatieve standaard' voor langdurige relaties, terwijl samenwoners hierdoor worden ontmoedigd om juridische stappen te nemen om hun positie te versterken.

meer standaardregels bevat. Samenwoners moeten deze rechten expliciet regelen. Dit brengt echter meer tijd met zich mee, maar kan wel een goed maatwerk bieden. Aangezien je bij een samenlevingscontract dus expliciet afspraken moet maken, biedt het meer flexibiliteit in de verdeling van eigendommen en financiële afspraken. Dit is voordelig wanneer je duidelijke afspraken wilt maken over wie de eigenaar is van bepaalde bezittingen. Een nadeel is wel dat deze afspraken juridisch afdwingbaar moeten worden gemaakt via een notaris. Daarbij genieten gehuwden automatisch fiscale voordelen, zoals gunstige belastingaftrekposten, hypotheekrenteaftrek voor een gezamenlijke woning en hogere vrijstellingen bij vermogensbelastingen. Samenwoners kunnen pas fiscale partners worden als zij dit notarieel vastleggen en gezamenlijk inschrijven op hetzelfde woonadres.

Het huwelijk heeft een sterke sociale en culturele betekenis in veel samenlevingen. Voor sommigen kan dit een belangrijk element zijn bij het maken van hun keuze tussen een huwelijk of samenlevingscontract. Samenlevingscontracten worden namelijk vaker beschouwd als een meer praktische en informelere manier van samenleven. Bovendien zijn er in bepaalde religies en culturen beperkingen of voorkeuren die een huwelijk vereisen boven andere samenlevingsvormen. Partners die waarde hechten aan traditionele normen zullen eerder kiezen voor een huwelijk.

Praktische overwegingen

Wanneer er wordt gekozen voor een samenlevingscontract is het essentieel om dit via een notaris vast te leggen. Dit brengt meerdere voordelen met zich mee. Ten eerste biedt de juridische afdwingbaarheid bij conflicten. Ten tweede is het een vereiste voor fiscale partnerschap en toegang

tot socialezekerheidsrechten. Als laatste voorkomt het ook interpretatiegeschillen over eigendomsverhoudingen en zorgverantwoordelijkheden. Partners die trouwen komen standaard in de beperkte gemeenschap van goederen terecht. Dit betekent dat alle tijdens het huwelijk opgebouwde eigendommen gemeenschappelijk worden. Voor partners die meer flexibiliteit willen in de verdeling van vermogen, zoals het beschermen van bedrijfseigendommen zijn huwelijkse voorwaarden een goede optie. Het is hierbij dus van belang dat er wordt gekeken naar of een van de partners een eigen bedrijf heeft, er grote verschillen zijn in de inkomens van beide partners en of het belangrijk is om bepaalde eigendommen of schulden te beschermen.

Er zijn veelvoorkomende valkuilen waar rekening mee moet worden gehouden vooraf. Veel samenwoners vertrouwen namelijk op mondelinge afspraken, wat kan leiden tot juridische onzekerheid. Daarnaast komt het ook regelmatig voor dat er onvolledige contracten worden opgesteld. Het is dus essentieel om alle mogelijke situaties te dekken in een contract of testament.

Conclusie

De keuze tussen een huwelijk of samenlevingscontract heeft dus ingrijpende juridische en financiële gevolgen, maar het blijft een persoonlijke beslissing. Het is voornamelijk van belang af te wegen waar de behoeften liggen van de partners. Voor stellen die meer maatwerk willen in hun afspraken, is een samenlevingscontract aantrekkelijker. Echter, wordt er dan meer inspanning in de vorm van een notariële vastlegging en aanvullende regelingen, zoals een testament vereist. Het huwelijk biedt daarentegen automatische rechten en plichten met betrekking tot erfrecht en alimentatie. Bij het maken van de keuze is het essentieel om niet alleen te denken aan de huidige situatie, maar voornamelijk ook na te denken over de toekomst, zoals het plannen van kinderen, eigendom van een huis of overlijden. ■

Magic formula

We have a secret
ingredient: You

Ready to learn, succeed
and have fun?

Join our Alchemy of Talent
loyensloeffcareers.com

GREEP UIT DE WEEK VAN

Steffie Michels – notaris en partner bij Westvaer Notarissen

Bij Westvaer Notarissen ben ik werkzaam als notaris en partner familie- en erfrecht. Westvaer Notarissen heeft vestigingen in Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Westland. Als notaris ben ik veelal bezig met het adviseren van particulieren en ondernemers op het gebied van testamenten, levenstestamenten, huwelijksvoorwaarden en samenlevingscontracten en het begeleiden van de medewerkers in mijn team.

Maandag

Mijn werkweek begint de laatste tijd doorgaans op maandag met de 'fusiedag' in het kader van de fusie die op dit moment in volle gang is tussen Westport Notarissen en Hermans & Schuttevaer Notarissen. Vanaf 1 januari 2025 zijn wij samen gegaan onder de naam Westvaer Notarissen. Deze fusie maakt ons het grootste onafhankelijke notariskantoor van Nederland.

We hebben onder andere overleg met de familierecht notarissen van alle vestigingen over onderwerpen zoals werkprocessen, teamindeling, literatuuroverleg, modellenoverleg, begroting etc. Ook heb ik elke maandag overleg met een groepje

jonge kandidaat-notarissen waarbij we praten over gesprekstechnieken met cliënten, uitdagingen in dossiers en hun professionele groei. Tussendoor heb ik nog een aantal besprekingen met cliënten.

Zo had ik laatst een interessante bespreking met een vermogende ondernemer over een schenking op papier aan de kinderen, met als achterliggende gedachte besparing van toekomstige erfbelasting. We bespraken de opties om in de toekomst schenkingen aan zijn kinderen in contanten te doen, waarbij de ondernemer samen met zijn kinderen kennis gaat maken met zijn private banker bij de bank. Op deze manier kunnen de kinderen een introductie krijgen en persoonlijk advies over hun financiële toekomst.

Dinsdag

Op dinsdag heb ik diverse besprekingen en tekenafspraken met cliënten. Zeker in december zijn veel akten getekend. Cliënten willen graag om fiscale én psychologische redenen het jaar afronden.

Ook vandaag had ik een mooie casus met twee ouders met wie ik hun testament mogelijkheden heb besproken. Zij hebben drie kinderen, waarvan één kind met een geestelijke beperking. Samen zochten we naar een speciale regeling om ervoor te zorgen dat dit kind financieel gezien niks te kort zou komen.

Woensdag

Op woensdag begin ik vaak met besprekingen en het tekenen van akten. Ondertussen is een kandidaat-

notaris in mijn team bezig in het kader van estate planning met het opstellen van een schenkingsplan. Dan maken we berekeningen voor cliënten zodat zij kunnen kiezen en voelen wat het beste bij hen past. Samen onderzoeken we met de cliënten hoe zij met een goed testament en schenkingsplan de erfbelastingdruk kunnen verminderen. In de middag heb ik vervolgens een zitting als lid van de Kamer voor het Notariaat waarbij diverse tuchtrechtzaken aan de orde komen waarbij er een klacht is ingediend door een client over diens notaris bij ons in de regio. De tuchtrechters van de kamers voor het notariaat geven kort gezegd een oordeel over de vraag of een notaris heeft gehandeld conform de regels die voor het beroep gelden, 'zoals een notaris betaamt'.

Donderdag

Op donderdag werk ik in Rotterdam, de andere dagen in Westland. Ik verbaas me iedere keer weer over het prachtige uitzicht van ons kantoor op de 22e verdieping van het FIRST gebouw (recht tegenover Centraal Station Rotterdam). Je kunt de dynamiek van Rotterdam echt voelen terwijl je tegelijkertijd mooi uitkijkt over de Maas en de grote schepen. Ik begin mijn dag vervolgens met verschillende besprekingen en ik probeer nog wat werk na te kijken van collega's. In de middag heb ik nog een managementoverleg en controleer ik de uit te boeken betalingen aan cliënten vanuit onze kwaliteitsrekening in het kader van het 'vier ogen principe'. Hierna had ik nog een overleg met twee collega's die teamleider gaan worden binnen de nieuwe setting van Westvaer Notarissen.

Tot slot had ik vandaag nog een goede bespreking met een oud-

ondernemer die een levenstestament wilde maken en vragen had over zijn huwelijksvoorwaarden. Zijn oorspronkelijke huwelijksvoorwaarden waren destijds namelijk gemaakt om zijn bedrijfskapitaal te beschermen. Nu heeft hij zijn bedrijf verkocht. Samen met zijn echtgenote wil hij nu nieuwe huwelijksvoorwaarden overwegen om het gehele vermogen gezamenlijk te delen, aangezien de continuïteit van de onderneming geen gevaar meer loopt, omdat de onderneming verkocht is.

Daarnaast heb ik met mijn collega notarissen en het managementteam een overleg. Hier bespreken wij diverse onderwerpen zoals het aannemen en aantrekken van nieuwe collega's, de fusie, lopende projecten en processen, marketing en communicatie en andere onderwerpen die nog ter tafel komen.

Vrijdag

Op vrijdag werk ik thuis in het prachtige Zuid-Limburgse Noorbeek. Daar kijk ik werk na van mijn teamleden en beantwoord ik vragen van hen. Deze vrijdag ben ik bezig met de eind evaluaties van de persoonlijke ontwikkelingsplannen van al mijn teamleden. Het is geweldig om te lezen hoe iedereen zijn doelen heeft gesteld en wat ze gedaan hebben om deze doelen te bereiken.

Uiteindelijk sloot ik de week af met een leuk interview met een mevrouw die romans schrijft. Zij had handvatten nodig over hoe het wettelijk erfrecht en testamentair erfrecht werkt. Ze wilde namelijk dat hetgeen zij in haar roman opschrijft wel realistisch zou zijn. En haar roman speelt zich af in het Limburgse Heuvelland.

Het was al met al een leuke afwisselende en boeiende week!! ■

Privacyrecht binnen de familie

Door: Jannes Graffelman

Privacy heeft een belangrijke plek in onze samenleving. Een groot deel van onze samenleving, zeker de jongere generatie, bevindt zich chronisch online. Dit brengt vele voordelen met zich mee, maar zorgt ook voor overmatige transparantie van onze levens. Deze technologische ontwikkelingen zorgen voor inbreuken van privacy op verscheidene niveaus. Hoewel een groot deel van het privacyrecht bestaat uit het beschermen van je gegevens voor grote bedrijven en andere partijen, geldt deze wetgeving ook voor gezinsleden. In dit artikel zal worden uitgelegd hoe er een evenwicht kan worden gevonden tussen privacy en transparantie binnen de familiesfeer, het belang van privacy voor kinderen en pleegkinderen en hoe de normen en waarden van privacy veranderen ten opzichte van de technologische vernieuwingen.

Privacy wetgeving in Nederland

Alvorens in te gaan op de hierboven genoemde onderwerpen, is het belangrijk om de Nederlandse privacywetgeving kort te omschrijven. Het recht op privacy is in de Grondwet vastgelegd, maar er bestaat ook nog andere wetgeving. Sinds 2018 bestaat er Europese wetgeving omtrent privacy, meer specifiek de Algemene Verordening Gegevensbescherming, ook wel de AVG genoemd. Deze wet bepaalt dat persoonsgegevens alleen

mogen worden verzameld, gebruikt en gedeeld met een duidelijke wettelijke basis, zoals toestemming of een gerechtvaardigd belang. Deze wetten geven burgers rechten, zoals het recht op inzage, correctie en verwijdering van hun gegevens. Tevens zijn organisaties verplicht om zorgvuldig en transparant met gegevens om te gaan. Hoewel de AVG zich voornamelijk richt op organisaties, benadrukt het vooral het belang van zorgvuldige omgang met persoonsgegevens, wat

ook binnen families van toepassing kan zijn. Persoonsgegevens, zoals foto's, medische informatie of digitale communicatie, worden vaak onbedoeld gedeeld binnen families of met derden. Denk aan ouders die foto's van hun kinderen op sociale media plaatsen zonder hun toestemming, of het gebruik van GPS-tracking om familieleden te volgen. Hoewel dit vaak vanuit goede intenties gebeurt, roept het vragen op over privacy en respect voor individuele grenzen.

Recht op privacy binnen families

De AVG benadrukt dat persoonsgegevens alleen mogen worden gedeeld met toestemming van de betrokkene, wat binnen een familiale context een belangrijk ethisch uitgangspunt vormt. Kinderen en jongvolwassenen bijvoorbeeld, hebben het recht op privacy, ook binnen het gezin. Ouders kunnen hierbij de verantwoordelijkheid nemen om privacybewustzijn te stimuleren en grenzen te respecteren, terwijl ze tegelijkertijd zorgen voor een veilige en beschermende omgeving. Een simpel voorbeeld: een kind verbergt zijn toetsresultaten voor zijn ouders omdat ze slecht zijn. Is het recht van privacy van het kind dan groter dan de verantwoordelijkheid van de ouder? Dit is uiteraard een zeer theoretisch voorbeeld, want in de praktijk zal het kind hoogstwaarschijnlijk geen beroep doen op zijn recht op privacy, echter toont het wel aan welke complicaties deze wetgeving kan opleveren in een familiair verband. De relevantie van de AVG binnen families ligt vooral in het versterken van onderlinge communicatie en het respecteren van individuele autonomie. Het bewust omgaan met persoonsgegevens kan bijdragen aan gezonde familierelaties, waarin zowel zorg als persoonlijke vrijheid in balans zijn.

Het belang van privacy binnen een familie is duidelijk en hoewel er complicaties aan vasthangen, kan er ook gesteld worden dat dit vaak niet tot problemen leidt. Er is namelijk meestal sprake van wederzijdse vertrouwen in een gezin. In pleeggezinnen verschilt dit echter. Van jonge pleegkinderen, vaak met een traumatische voorgeschiedenis kan redelijkerwijs niet verwacht worden dat ze dezelfde openheid tonen naar hun pleegouders toe, die een kind aan zijn biologische ouders geeft. Daarom zijn er belangrijke verschillen tussen het privacyrecht binnen een directe familie en een pleegfamilie, waaronder de juridische relatie tussen kind en (pleeg-) ouder, de mate van autonomie en de rol van externe partijen. Deze verschillen zijn belangrijk om te begrijpen, aangezien ze de manier bepalen waarop privacy beschermd en gerespecteerd wordt in deze contexten.

Gezinsverbanden

Binnen een directe familie bestaat vaak een natuurlijke en langdurige band.

Men wil niet in het verleden blijven hangen, maar er zijn ook duidelijke signalen dat de technologie zich te snel ontwikkelt in verhouding met de samenleving.

Ouders hebben in de meeste gevallen wettelijk gezag over hun minderjarige kinderen en dragen verantwoordelijkheid voor hun welzijn. Dit gezag geeft hen doorgaans toegang tot bepaalde persoonsgegevens, zoals medische gegevens of schoolrapporten. Toch is dit gezag niet onbeperkt; ook kinderen hebben recht op privacy en ouders moeten dat recht respecteren naarmate hun kinderen ouder worden. In een pleegfamilie is de juridische relatie anders. Pleegouders hebben meestal geen ouderlijk gezag, maar vervullen een zorgtaak binnen een door de overheid en jeugdzorg vastgesteld kader. Hierdoor is hun toegang tot persoonsgegevens van het pleegkind beperkter en strenger gereguleerd. Pleegouders mogen bijvoorbeeld niet zomaar medische of juridische informatie inzien zonder toestemming van de wettelijke vertegenwoordiger of bevoegde instanties. Nog een belangrijk verschil tussen kinderen van een pleeggezin en kinderen met eigen ouders is de autonomie van het kind. De autonomie en privacy van het kind in een eigen familie is vaak minder formeel geregeld en gebaseerd op vertrouwen en wederzijds respect. Hoewel ouders verantwoordelijk zijn voor de opvoeding, wordt de persoonlijke ruimte en de groeiende behoefte van kinderen en tieners gerespecteerd. In een pleeggezin is het respecteren van privacy nog crucialer, echter loopt dit vaak mis wegens de onervarenheid van de pleegouder of de mentale problemen van het pleegkind. Het delen van gevoelige informatie, zoals details over het verleden van het kind of over de biologische ouders, is juridisch en ethisch gevoelig. Daarom is het belangrijk om voor deze problematiek aandacht te creëren.

Pleeggezinnen en privacy

Afgelopen jaar waren er in Nederland meer dan 20.000 pleegkinderen waarvan bijna 20% vroegtijdig weggingen bij het pleeggezin.

De rol die externe partijen spelen binnen een pleeggezin is ook van belang bij het waarborgen van de privacy van het pleegkind. Externe partijen, zoals jeugdzorgorganisaties en pleegzorginstellingen bepalen in grote mate hoe persoonsgegevens worden beschermd en gedeeld. Dit betekent dat pleegouders minder vrijheid hebben in het beheren van de privacy van het kind. Dit is een sterk verschil met directe families waar externe partijen doorgaans een beperkte rol spelen in het waarborgen van privacy, tenzij er sprake is van juridische interventies, zoals bij een echtscheiding of voogdijzaak. Samenvattend kan er gesteld worden dat privacyrecht binnen een directe familie en in een pleeggezin twee verschillende rollen spelen. In een directe familie is het vaak gebaseerd op een vertrouwen dat in een pleeggezin niet vanzelfsprekend is. Het is daarom ook met goede reden dat de privacy van een pleegkind strikter gereguleerd wordt. Dit benadrukt het belang van zorgvuldigheid en respect voor privacy in beide situaties, maar vooral in pleeggezinnen, waar de rechten en het welzijn van het kind extra aandacht vereisen.

Scheidingsprocedures met minderjarige kinderen in het gezin

Nog een belangrijk voorbeeld van privacy die een cruciale rol speelt binnen het familierecht, met name in scheidingsprocedures waarin ouders met minderjarige kinderen betrokken zijn. In dergelijke zaken worden vaak gevoelige persoonsgegevens gedeeld, zoals financiële gegevens, medische dossiers en zelfs persoonlijke correspondentie. Het waarborgen van privacy is in deze context essentieel om de rechten en het welzijn van alle betrokkenen, vooral de kinderen, te beschermen. Een concreet voorbeeld uit de praktijk is een zaak waarin een ouder tijdens een scheidingsprocedure vertrouwelijke medische informatie van de ex-partner zonder toestemming aan de rechtbank voorlegde, in een poging de voogdij te verkrijgen. Hoewel deze informatie relevant leek voor de zaak, werd dit beschouwd als een privacyschending omdat de ex-partner geen toestemming had gegeven voor het delen ervan. Dit

benadrukt het belang van duidelijke privacyregels in dergelijke procedures en de noodzaak van toestemming voor het delen van persoonlijke gegevens. De opkomst van nieuwe technologieën heeft een enorme invloed op hoe we privacy ervaren, waarderen en beschermen. Waar privacy vroeger vooral ging over fysieke grenzen en persoonlijke geheimen, speelt het zich vandaag steeds meer af in de digitale wereld. Sociale media, smart home-apparaten, GPS-tracking en kunstmatige intelligentie hebben onze normen en waarden rondom privacy fundamenteel veranderd.

De komst van nieuwe technologieën

Met de introductie van deze technologieën die ons levensgemak verhogen is privacy steeds meer een gedeelde verantwoordelijkheid geworden. Mensen delen vrijwillig persoonlijke gegevens in ruil voor gemak, connectiviteit of entertainment. Dit heeft geleid tot een verschuiving in normen: wat vroeger als privé werd bestempeld, zoals locatiegegevens of gezinsfoto's, wordt nu vaak publiekelijk gedeeld via sociale media. Toch roept deze openheid ook vragen op. Waar ligt de grens tussen vrijwillig delen en onbedoeld kwetsbaar zijn? Hoe voorkomen we dat gevoelige gegevens, zoals gezichtsherkenning of medische informatie, worden misbruikt? Technologische vernieuwingen stellen niet alleen individuen, maar ook samenlevingen voor ethische dilemma's rondom controle, autonomie en veiligheid. Binnen families, werkrelaties en vriendschappen beïnvloeden technologieën de verwachtingen rondom privacy. Ouders monitoren kinderen via apps, partners delen locaties en werkgevers kunnen medewerkers digitaal volgen. Dit brengt nieuwe spanningen met zich mee: terwijl technologie de verbondenheid vergroot, kan het ook een gevoel van wantrouwen en controle creëren. Normen verschuiven van "privacy is vanzelfsprekend" naar "privacy moet worden onderhandeld." Dit brengt lastige ethische kwesties met zich mee, men wil niet in het verleden blijven hangen, maar er zijn ook duidelijke signalen dat de technologie zich te snel ontwikkelt in verhouding met de samenleving. Naast de privacy die wordt aangetast binnen gesloten kringen, wordt er op een globaler niveau ook misbruik gemaakt van deze problematiek. Technologiebedrijven

“
*De normen en waarden
rondom privacy worden
met de dag vager, met als
gevolg dat de bewustwording
hiervan des te belangrijker is
geworden.*

maken vaak gebruik van deze veranderende normen om data te verzamelen en commerciële voordelen te behalen. Veel mensen accepteren dit in ruil voor gebruiksgemak, zoals gepersonaliseerde aanbevelingen, ook wel cookies genoemd, of betere toegang tot diensten. Hoewel een groot gedeelte van de samenleving zich nog niet bewust is van de gevaren van het verlies van privacy, neemt het bewustzijn over dit onderwerp wel toe. Dit bewustzijn over de risico's, zoals datalekken of het verlies van autonomie, zet druk op wetgevers en technologiebedrijven om privacy beter te beschermen en transparanter te zijn over datagebruik.

Met de komst van nieuwe technologieën, zoals kunstmatige intelligentie of cryptocurrency, zullen de normen rondom privacy blijven evolueren. Technologische vernieuwingen veranderen de manier waarop we privacy waarderen en beschermen. Wat als norm gold in de pre-digitale tijd, verschuift nu naar een wereld waarin privacy niet vanzelfsprekend is, maar continu moet worden afgewogen tegen gemak en connectiviteit. Samenlevingen zullen een balans moeten vinden tussen innovatie en bescherming en om deze balans te

kunnen bewaren moeten we blijven investeren in bewustzijn, regelgeving en ethiek. Zodat privacy ook in de toekomst een waardevol recht blijft.

Conclusie

Privacy binnen de familiesfeer is een complex, maar cruciaal thema dat raakt aan juridische, ethische en technologische vraagstukken. Het respecteren van privacy binnen directe families en pleeggezinnen vraagt om maatwerk, waarbij de balans tussen zorg, autonomie en wettelijke verantwoordelijkheden centraal staat. Tegelijkertijd zien we dat technologische vernieuwingen de grenzen van privacy verschuiven. De normen en waarden rondom privacy worden met de dag vager, met als gevolg dat de bewustwording hiervan des te belangrijker is geworden; het aanscherpen van beleidsregels en het maken van bewustere keuzes omtrent privacy zijn hiervoor cruciaal. Het beschermen van privacy is meer dan een wettelijke verplichting; het is een ethische verantwoordelijkheid die bijdraagt aan vertrouwen, respect en gezonde familierelaties. In een wereld waarin digitale technologie steeds dominant wordt, is het belangrijk dat we onze privacyrechten actief bewaken en koesteren. Dit geldt niet alleen binnen gezinnen, maar ook in de bredere samenleving. Het is aan ons allemaal om ervoor te zorgen dat privacy niet slechts een abstract recht blijft, maar een levend en gedeeld principe dat de basis vormt voor menselijke waardigheid en vrijheid. Het naleven van deze waarden is essentieel om een gezonde balans te vinden tussen innovatie en de bescherming van persoonlijke vrijheid, nu en in de toekomst. ■

Belgische radio-dj die kinderporno in bezit had krijgt bij rechtbank urine over zich heen

Door: Luc Elbers

De rechtbank in Antwerpen heeft de Belgische radio-dj Sven Pichal veroordeeld tot een celstraf van drie jaar, waarvan de helft voorwaardelijk, voor het bezitten en verspreiden van beelden van seksueel kindermisbruik.

Bij aankomst bij de rechtbank maandagochtend, werd Pichal het doelwit van een onverwachte aanval. Een onbekende man wist dichtbij genoeg te komen om hem met urine te besproeien.

De man wandelde hierna weg. „We gaan een klacht indienen”, reageert zijn advocaat. Pichal is volgens de raadsman gewend aan verbale tirades en beledigingen, maar dit incident ging ver over de grens.

Pichal hoeft niet terug naar de gevangenis, omdat hij daar zijn voorarrest al heeft uitgezeten. De dj moet zich wel aan een aantal voorwaarden houden om niet opnieuw de cel in te gaan. Zo heeft hij een

verbod gekregen op het gebruik van alcohol en drugs en moet hij zich hierop maandelijks laten testen. Ook moet hij in therapie voor zijn verslavingen en mag hij niet meer met minderjarigen werken of contact met hen zoeken.

Volgens zijn advocaat was Pichal lichtelijk ontdaan tijdens de zitting door het urine-incident dat kort daarvoor plaatsvond.

Oostenrijkse koppel valt door de maand na hun 12e huwelijk.

Door: Vincent Rikmenspoel

Er is dit jaar een wel erg opvallende fraudezaak aan het licht gekomen in Oostenrijk.

Volgens de Duitse krant Bild heeft een 73 jaar oude vrouw uit Oostenrijk de afgelopen jaren 342.000 euro aan weduwepensioen ontvangen. Het begon in 1981 toen haar eerste echtgenoot kwam te overlijden. Zij had toen recht op weduwepensioen, maar deze werd een jaar later alweer stopgezet toen zij trouwde met haar nieuwe echtgenoot. Als compensatie voor het verliezen van dit pensioen ontving zij wel een mooie 28.405 euro. Dit bracht haar op het briljante idee om twaalf keer opnieuw te trouwen en te scheiden van haar tweede echtgenoot. Na elke scheiding werd

haar weduwepensioen namelijk weer hersteld. Als reden voor de vele echtscheidingen gaf zij aan dat het huwelijk moeizaam verliep omdat haar man, een vrachtwagenchauffeur, maar weinig thuis was en dus te weinig tijd voor haar had. Nadat het echtpaar maar liefst twaalf keer de compensatie voor het weduwepensioen in ontvangst kon nemen, vielen zij bij de dertiende huwelijksaanvraag toch echt door de mand bij de trouwambtenaar. Inmiddels loopt er een fraudeonderzoek naar dit echtpaar.

Gepensioneerde politiehond vindt vier jaar na zijn pensioen nog een vermiste man terug

Door: Jildou Roubos

Bear, een gepensioneerd politiehond uit Engeland, was aan het wandelen met zijn baasje. Dit was de eerste lange wandeling sinds de hond een zware operatie had ondergaan. Tijdens de terugweg rook de herder iets bijzonders. Bear begon meteen te blaffen, waardoor zijn baasje stopte en de hond naar een dichtbegroeid stuk struikgewas volgde. Zijn baasje, Julia Pope, een voormalig politieagent, trof

daar een kwetsbare en verwarde man aan. "Zijn kleding was doorweekt, hij was gevallen, had het koud en kon niet meer zelfstandig opstaan. Ik weet niet of hij de nacht had overleefd, gezien de kou, de invallende duisternis en het feit dat er niemand in de buurt was," vertelde Julia.

Wat Julia nog niet wist, was dat de politie al naar deze man op zoek was, aangezien hij als vermist was opgegeven. Ondanks eerdere zoekacties was de man niet gevonden. "Bear zorgde voor een ongelooflijke vondst!" zei Julia, die al vier jaar voor de hond zorgt. Terwijl Bear voorop liep, hielp Julia de man overeind, waarna ze samen naar de weg liepen. Daar werd de man door een snel gearriveerde politiewagen opgehaald en teruggebracht naar zijn familie.

Tonijn zo groot als een motor brengt meer dan een miljoen dollar op

Door: Jannes Graffelman

Een tonijn zo groot als een motorfiets, dat hoor je niet vaak. Toch gebeurde het in Tokio, waar een indrukwekkende blauwvintonijn werd verkocht voor maar liefst 1,3 miljoen dollar. Dit is de op één na hoogste prijs die ooit is betaald tijdens de prestigieuze jaarlijkse nieuwjaarsveiling. De tonijn woog ongeveer 276 kilo, vergelijkbaar met het gewicht van een zware motorfiets, en was daarmee een opvallende verschijning. Het bedrijf dat de vis heeft gekocht, benadrukte dat de aankoop niet alleen de bijzondere tonijn oplevert, maar ook waardevolle media-aandacht. Ze geloven dat de eerste tonijn van het jaar geluk brengt en hopen dat de gasten die dit bijzondere gerecht in hun restaurant proeven, een gelukkig en voorspoedig 2025 tegemoet gaan. De nieuwjaarsveiling, een traditie die elk jaar plaatsvindt op de vismarkt van Tokio, is een moment waarop kwaliteit en symboliek samenkomen. Deze opvallende verkoop zal zonder twijfel in de herinnering blijven als een van de hoogtepunten van het nieuwe jaar.

Zeker 440 donorkinderen van LUMC hebben meer dan 25 halfbroers of -zussen

Door: Roos Van der Linden

Uit onderzoek van het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC) blijkt dat zeker 440 donorkinderen, verwekt via de zaadbank van het voormalige Academisch Ziekenhuis Leiden (AZL), meer dan 25 halfbroers of -zussen hebben. De zaadbank, actief tussen 1977 en 2004, heeft te maken met onvolledige administratie.

Bij 102 nakomelingen is de identiteit van de donor onbekend. Dit aantal overschrijdt de wettelijke limiet van 25 kinderen per donor, die is ingesteld om risico's op incest en inteelt te beperken. Het LUMC geeft toe dat eerdere signalen over deze situatie zijn genegeerd en zegt openheid te willen bieden over de bevindingen. Het nieuws heeft diepe impact op de betrokkenen, die zich misleid voelen door de gebrekkige registratie en het tekortschietende beheer van de donorbank. Veel donorkinderen en hun ouders voelen zich in de steek gelaten door het gebrek aan zorgvuldigheid en transparantie. Dit onderzoek legt niet alleen de omvang van de situatie bloot, maar roept ook vragen op over ethiek en vertrouwen in medische instellingen.

8-jarige overleeft vijf dagen in safaripark met leeuwen in Zimbabwe

Door: Julia Gest

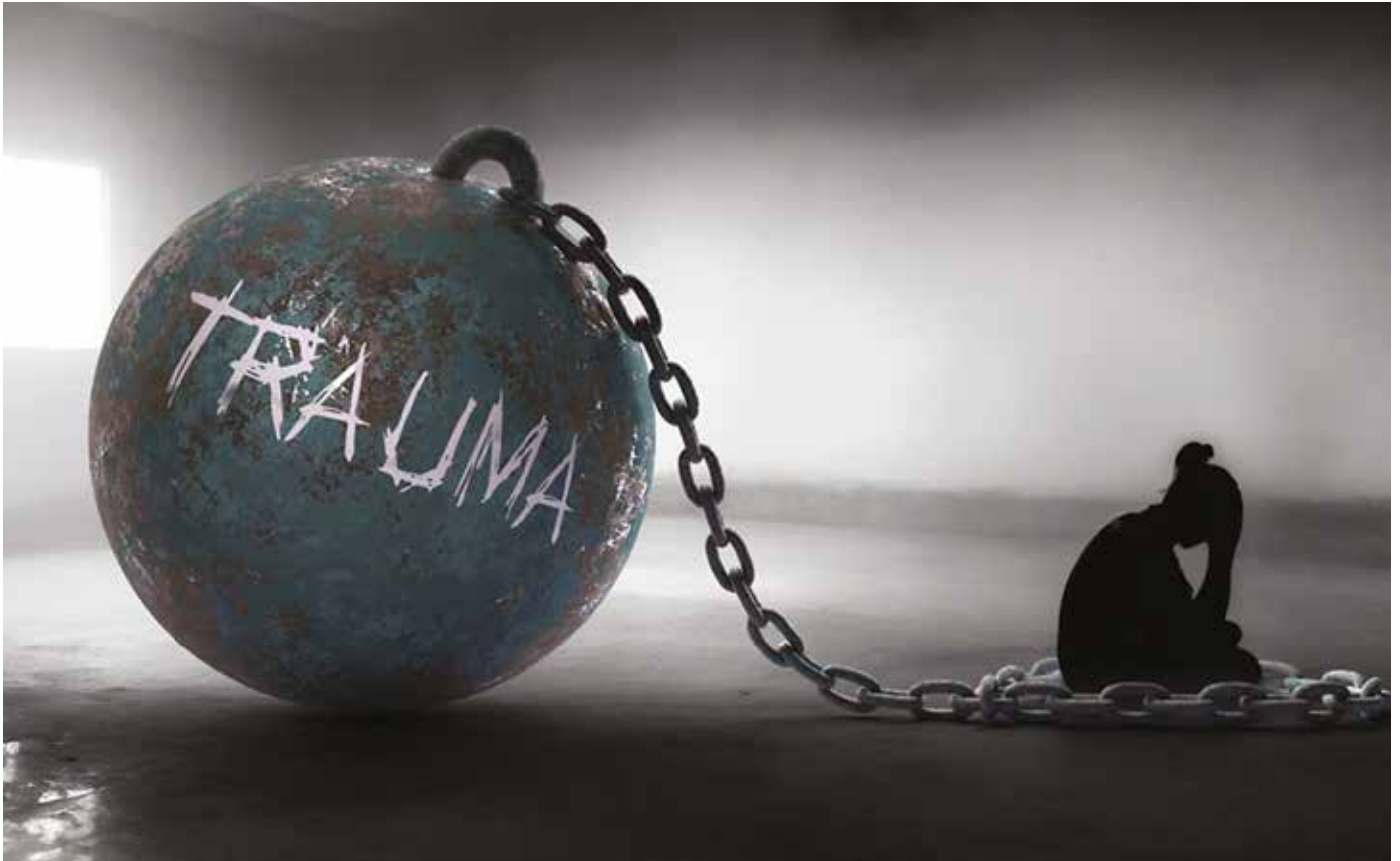
Een opmerkelijk verhaal uit Zimbabwe. In een uitgestrekt safaripark vol leeuwen, olifanten en andere wilde dieren heeft een 8-jarige jongen vijf dagen overleefd nadat hij verdwaalde. Hoe hij in deze gevaarlijke situatie belandde, is nog onduidelijk, maar vermoedelijk woont hij in de buurt. De jongen wist zichzelf in leven te houden door wilde vruchten te eten en te slapen op rotsen, een strategie die hem beschermde tegen roofdieren.

Na vijf dagen ontdekten parkbeheerders kleine voetsporen die hen uiteindelijk naar de jongen leidden. Het safaripark bestaat zo'n 1470 vierkante kilometer, een immense oppervlakte waarin overleven zonder hulp bijna onmogelijk lijkt. Naast leeuwen en olifanten leven er ook zebra's, nijlpaarden en antilopen, wat de situatie nog indrukwekkender maakt. Op sociale media wordt de jongen geprezen om zijn ongelooflijke veerkracht en uithoudingsvermogen. Zijn verhaal wordt gezien als een wonder en heeft wereldwijd bewondering en verbazing gewekt. Het safaripark en de gemeenschap reageren opgelucht en trots op zijn terugkeer. ■

Rumoer achter gesloten deuren; de onuitgesproken wereld van huiselijk geweld

Door: Luc Elbers

Veel incidenten in de huidige maatschappij laten zien dat er sprake is van een verandering in wat 'normaal' wordt geacht. Denk hierbij aan de rellen tijdens de corona-periode of de toename in geweld rondom voetbalwedstrijden. Minderjarigen die niet meer naar buiten gaan om daar plezier te hebben, maar prefereren om voor de zekerheid een mes op zak te hebben. Een aantal oorzaken zijn bij deze zaken te onderscheiden, maar vastgesteld kan worden dat de grootste aanleiding voor deze problemen bij de thuissituatie ligt. Problemen die tijdens de jeugd van een kind afspelen, maar die op latere leeftijd pas echt aan het licht komen. Deze problemen ontstaan, niet sporadisch, door de invloed van huiselijk geweld op hun levens. Dit artikel zet uiteen welke vormen van geweld te onderscheiden zijn. Waar komt dit überhaupt vandaan? Wat zijn de gevolgen van iemand die hier onder lijdt in het vervolg van zijn leven? En welke maatregelen zijn er te nemen om dit zo vroeg mogelijk aan het licht te brengen en te verhelpen?

Oorsprong van de nachtmerries

Menig mens zou schrikken als diegene hoort hoeveel mensen in Nederland jaarlijks betrokken zijn bij huiselijk geweld. Dit aantal ligt op een schrikbarend hoog getal van een miljoen mensen. Daarnaast zijn er tussen de 200 en 230 duizend

mensen ieder jaar slachtoffer van herhaaldelijk huiselijk geweld. Bij huiselijk geweld denkt men vaak meteen al aan fysieke mishandeling van het kind door een ouder. Hoewel dit een vaak voorkomend fenomeen is, zijn er nog een aantal andere vormen te herkennen. Een

kind kan door zijn ouder of een ander familielid fysiek belaagd worden, maar hier hoeft het niet bij te blijven. Psychisch geweld of seksueel misbruik bij een kind of eventueel partner kunnen leiden tot eenzelfde of wellicht ergere gevolgen. Daarnaast zijn

stalking en financieel misbruik ook twee categorieën die ook onder huiselijk geweld geschaard worden, maar die enigszins minder uitgelicht worden in de media. De redenen voor het mishandelen van iemand binnen de huiselijke kring lopen uiteen. Zo heeft de wetenschap geconcludeerd dat er meer sprake is van geweld in de sociale lagere klassen, doordat mensen uit deze kringen vaak minder sociale en economische middelen achter hun hand hebben. Het niet kunnen betalen van de rekeningen leidt bijvoorbeeld tot stress, die op alternatieve manieren tot uiting komt. Daarnaast is een jeugdtrauma vaak een teken aan de wand. Het boek 'de partnermishandelaar' spreekt over drie factoren die bijdragen aan een karaktervorming die hand in hand gaat met geweld.

De eerste factor is vernedering en schaamte. Voornamelijk bij mannen is te zien dat zij in hun jeugd jaren werden geconfronteerd met gevoelens van schaamte en vernedering. Ouders die geen blijk van affectie geven waardoor zij zich niet geliefd voelden. Deze emotionele mishandeling gaat vaak gepaard met de eerdergenoemde vorm van fysieke mishandeling. Deze combinatie is een cocktail die vaak leidt tot gewelddadig gedrag op een latere leeftijd.

Een ander jeugdtrauma dat het boek behandelt is het ontbreken van een verbinding met de moeder. Het niet hebben van een band met de moeder zal op latere leeftijd dezelfde emoties oproepen in een relatie met een vrouw. De verlatingsangst zal frustratie oproepen. Deze frustratie kan als mogelijk gevolg hebben dat de man zich gewelddadig gedraagt.

De derde en tevens laatste factor ziet op voorbeelden van geweld in de jeugd. Ouders die zich agressief opstellen jegens elkaar kunnen als voorbeeld voor het kind dienen. Het kwartje kan overigens bij deze kwestie twee kanten uitvallen. Enerzijds kan het kind op latere

leeftijd ongewenst gedrag vertonen, anderzijds kan diegene zich juist afkeren van zulke gedragingen.

Uiteindelijk kunnen al deze jeugdtrauma's resulteren in een nog veel groter drama. Spraakmakend was de zaak van Valerie Bacot in maart 2016. Haar lange lijdensweg begon toen ze nog maar twaalf jaar oud was. Haar stiefvader, Daniel Polette, begon haar op deze leeftijd seksueel te misbruiken, waardoor hij veroordeeld werd tot een celstraf van twee jaar. Eenmaal vrij bleek dat de stiefvader zijn les nog niet had geleerd. Integendeel, hij ging door met waar hij gebleven was en maakte Valerie uiteindelijk zwanger. Na getrouwd te zijn, drie kinderen te hebben gekregen en zelfs door hem geprostitueerd te zijn, besluit Valerie dat er geen andere uitweg meer is. Ze pakte nota bene het wapen van haar man, wikt en weegt, en schiet Daniel Polette dezelfde dag nog dood. Ineens hangt haar een celstraf van tientallen jaren boven haar hoofd voor de moord.

Geweld in huiselijke kring kan dus verschrikkelijk uit de hand lopen, waarbij dader en slachtoffer zoals in de zaak van Valerie 180 graden kunnen draaien. Het ethische dilemma resteert met de vraag of er geen rechtvaardigingsgrond van kracht is. De samenleving is niet gebaat bij een Robin Hood die zelf het hef in eigen hand neemt, maar niet valt te ontkennen dat de vrouwen (of mannen) in kwestie al het grootste deel van hun straf erop hebben zitten. Het strafrechtstelsel zou dit ook moeten meenemen in het bepalen van de strafmaat.

En Valerie? Zij werd na het uitzitten van een jaar voorarrest veroordeeld tot een gematigde celstraf, waardoor ze diezelfde dag nog de rechtbank kon uitlopen.

Gevolgen op latere leeftijd

De nasleep van het ervaren van geweld tijdens je jeugd jaren is enorm. Talloze problemen ontspringen hieruit, waar geen andere oorzaak voor te benoemen

De samenleving is niet gebaat bij een Robin Hood die zelf het hef in eigen hand neemt, maar niet valt te ontkennen dat de vrouwen (of mannen) in kwestie al het grootste deel van hun straf erop hebben zitten. Het strafrechtstelsel zou dit ook moeten meenemen in het bepalen van de strafmaat.

is. Posttraumatische stoornissen, dissociatieve stoornissen, verslaving, depressie en uiteindelijk het beroven van het eigen leven zijn een greep uit de gevolgen waar een kind op latere leeftijd nog tegenaan kan lopen, indien deze uit een nest komt waar geen sprake was van een warme band met de ouders. Zoals eerder vastgesteld kan dit ook terugkeren in de opvoeding van hun kinderen waardoor er een vicieuze cirkel in stand blijft. Bovendien is bevestigd door onderzoek dat dit waarheid wordt bij 1/3e van de mishandelde kinderen. Iemand met PTSS verliest de grip op het dagelijkse leven en leeft hierdoor zeer kwetsbaar. Daarnaast kunnen negatieve herinneringen zich blijven afspelen in de gedachten van het slachtoffer. Een dissociatieve stoornis heeft een soort tegenovergestelde werking; iemand met deze aandoening distantieert zich van zijn emoties indien deze pijnlijk worden om onder ogen te komen. Als kind was hij/zij gewend om zich los te koppelen van emoties om deze zo te kunnen ontwijken. Deze aandoeningen staan de ontwikkeling van een kind of jongere in de weg hun voltallige potentie te kunnen bereiken.

In 1979 heeft onderzoeker L. Walker een theorie bedacht genaamd 'the cycle of violence', waarbij gekeken werd naar jeugdigen die tijdens hun jongere jaren in aanraking zijn gekomen met geweld. Hierbij werd gekeken naar algemeen geweld, maar ook partnergeweld. Een van de conclusies uit dit rapport was dat de mensen uit zijn onderzoeksgroep, waarbij sprake was van verwaarlozing in hun jeugd, de meeste sporen van geweld op latere leeftijd laten zien. Echter, moet wel gezegd worden dat in de jaren die volgden er een handvol onderzoekers zijn geweest die de claim van Walker probeerden onderuit te halen. Zo was het causale verband tussen de jeugd van de onderzoeksgroep en hun toekomst niet met zekerheid vast te stellen. Wel kan gezegd worden dat er ruimte voor discussie is gekomen en dat het balletje is gaan rollen om een eventuele oorzaak van het probleem aan te kaarten. Binnen de criminologie is er ook sprake van een toenemende aandacht voor families die overheerst worden door criminelen. Door een gewelddadige en agressieve manier van het oplossen van conflicten binnen deze families zijn zij snel geneigd weer agressief te handelen bij een nieuw probleem. Zo kan deze levensstijl van generatie naar generatie doorgegeven worden.

“
*Check hoe het gaat en
deel je zorgen. Een onveilige
thuissituatie doorbreken,
begint met je zorgen
bespreken.*

In deze genoemde onderzoeken werd vooral gekeken naar fysiek geweld bij een kind. Emotionele of psychische mishandeling is de bekendste vorm van mishandeling waarbij 'ouders of verzorgers met hun houding en gedrag

afwijzing en vijandigheid uitstralen tegenover het kind.' Kinderen worden uitgescholden of krijgen te horen dat ze niets waard zijn. Dit leidt vervolgens weer tot een laag zelfbeeld en sluit de komst van een eerdergenoemde stoornis allesbehalve uit. Jeugdigen die opgroeien onder dit soort omstandigheden hebben naast mentale klachten maar ook vaak lichamelijke klachten onder de leden. De kans op verslaving groeit. Drank of drugs voeren de boventoon en een mogelijkheid tot gokken wordt niet afgewezen. Zij ervaren vaker chronische pijn en hebben een twee keer zo grotere kans op het krijgen van chronische ziekten. Dit kwam naar voren bij een literatuuronderzoek van studenten aan de Universiteit Leiden. Naast het interview werden ook elf vrouwen geïnterviewd, die zelf slachtoffer van geweld op jonge leeftijd waren. Uit deze interviews kwam naar boven dat zij zelf deze cirkel ook graag willen doorbreken. Al met al een positieve wending als reactie op zeer negatieve ervaringen.

Voorkomen is beter dan genezen

De gevolgen van een onveilige thuissituatie is duidelijk. Voor een kind, partner of ander familielid moet er een andere weg zijn om

het geweld een halt toe te zeggen. Dit is moeilijk. In het najaar van 2023 hebben het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en het ministerie van Justitie en Veiligheid de handen ineengeslagen en een campagne tegen huiselijk geweld opgezet. Zij benadrukten dat de rol van omstanders essentieel is met het doorbreken van huiselijk geweld: 'Huiselijk geweld kan ook in jouw omgeving voorkomen, zoals bij je burens, een vriend, collega of familielid. Maak jij je zorgen om iemand? Blijf er niet mee rondlopen. En zoek contact met de persoon van wie jij vermoedt dat ze slachtoffer zijn van huiselijk geweld. Check hoe het gaat en deel je zorgen. Een onveilige thuissituatie doorbreken, begint met je zorgen bespreken.' De actie werd onder meer ondersteund door Rachelle. Zij werd door haar man mishandeld en kwam hiervan onderuit nadat een bevriend stel hun zorgen uitten. Nadat Rachelle het stel had ingelicht konden zij en haar zoonnetje eindelijk de pagina omslaan in hun leven en een geweldloos hoofdstuk in hun leven toevoegen. Voor kinderen is de kindertelefoon in het leven geroepen om bij onveilige situaties een uitweg te bieden. Een onveilige thuissituatie zorgt ook vaak voor slechte schoolprestaties en opstandig gedrag. Dit kan voor

docenten ook aanleiding zijn om aan de bel te trekken. Het schaadt niet om op tijd je zorgen uit te spreken om eventueel erger te voorkomen. Dit is zo bij kinder-, partner- of oudermishandeling. Zo kan er op tijd ingegrepen worden en verdere acties van zowel de daders als slachtoffers stopgezet worden. Zo ver als bij Valerie Bacot zou het nooit moeten komen, maar de rechter ging wel mee met haar denkwijze en stelde haar in het gelijk. In het toekomstige jaar zal de rechter weer een vonnis vellen over een zeer spraakmakende zaak. Op 30 januari 2025 zullen Lyle en Erik Menendez weer gehoord worden, nadat zij in 1996 veroordeeld zijn voor een levenslange gevangenisstraf voor de moord op hun beide ouders. Zij voeren nog steeds aan dat zij zelf psychisch, fysiek en seksueel zijn misbruikt in hun jeugd. Nieuw bewijsmateriaal en een veranderende blik van de maatschappij op deze gevoelige kwestie was genoeg om de zaak te heropenen. Hoewel niet vaststaat

“
Binnen de criminologie is er ook sprake van een toenemende aandacht voor families die overheerst worden door criminelen.

wat daadwerkelijk is gebeurd, valt er wel voor de mannen te bepleiten dat zij wellicht al genoeg gestraft zijn voor hun daden, net als bij Valerie. Het is aan de rechter om deze zaak in alle redelijkheid te herzien en tot het juiste te doen beslissen.

Conclusie

Zoals beaamd lopen de oorzaken alsmede ook de gevolgen van huiselijk geweld redelijk uiteen. Wel is met zekerheid vast te stellen dat huiselijk geweld alleen maar verliezers kent. Zowel slachtoffers als omstanders raken

beschadigd. Grote kans dat de daders dit ook doen als reactie op eerdere gebeurtenissen. Het moet geen geheim blijven, want de buitenwereld kan helpen. Het hoeft zeker geen taboe te zijn. Zoals het advies van de overheid ook luidde: een onveilige thuissituatie doen doorbreken, begint met je zorgen uit te spreken. ■

BIJDRAGE STUDIEVERENIGINGEN

Stichting Vrouwenrechtswinkel Maastricht

Waarde lezer,

Middels deze editie van de JiBulletin stellen wij graag Stichting Vrouwenrechtswinkel Maastricht aan u voor. Stichting Vrouwenrechtswinkel Maastricht biedt gratis juridisch advies aan vrouwen in Maastricht en omstreken. Sinds onze oprichting in 1993 kunnen vrouwen bij ons terecht met juridische vragen, waarna wij hen zullen voorzien van een passend juridisch advies. De zaken die wij behandelen variëren enorm. Zo schrijven wij op verzoek brieven aan de gemeente en andere overheidsinstanties en kun je bij ons terecht voor advies over zaken in de rechtsgebieden arbeidsrecht, huurrecht, personen- en familierecht en nog veel meer.

Ons team bestaat uit dertig enthousiaste vrouwelijke rechtenstudenten van de Universiteit Maastricht en Zuyd Hogeschool die zich vrijwillig inzetten voor onze stichting. Iedere donderdagavond van 19:00 tot 21:00 uur en vrijdagochtend van 10:00 tot 12:00 uur houden we inloopspreekuren, waarbij onze vrijwilligers beschikbaar zijn om persoonlijk, telefonisch of per mail vragen te beantwoorden.

Naast het geven van juridisch advies, werken we ook samen met advocatenkantoren en andere juridische instanties om de vrijwilligsters de kans te geven praktijkervaring op te doen en hun juridische vaardigheden verder te ontwikkelen. We gaan bij deze kantoren op kantoorbezoek en leren van professionals hoe het vak in de praktijk te werk gaat. Dit gaat gepaard met tips en adviezen die wij zelf kunnen toepassen bij onze eigen juridische hulpverlening. Op deze manier halen we het beste uit onszelf en de stichting. Zo kunnen wij de vrouwen die onze hulp nodig hebben zo goed mogelijk helpen.

Met vriendelijke groet,

Renske Kijk in de Vegte, Simone Berghuis, Eveline van Niekerk en Jasmijn van der Meer
Bestuur Stichting Vrouwenrechtswinkel Maastricht 2024-2025

06-58022879

Franciscus Romanusweg 52
Maastricht

vrouwenrechtswinkelmaastricht
@hotmail.com

vrouwenrechtswinkelmaastricht.nl

vrouwenrechtswinkelmaastricht

Stichting Vrouwenrechtswinkel
Maastricht

Integrand is een landelijke non-profit organisatie voor en door studenten. Wij streven ernaar om het meest professionele studentennetwerk van Nederland te zijn. Op persoonlijke en toegankelijke wijze verbinden wij ambities van academische studenten en bedrijven met elkaar.

Tijdens of na je studie relevante ervaring opdoen bij een interessant bedrijf? Wij zoeken de stage, het werkstudentschap, het traineeship of de startersfunctie die perfect bij jou past. Wij bemiddelen voor alle studierichtingen en gedurende het proces zullen we je voorzien van tips om ervoor te zorgen dat jij aangenomen wordt voor aan topstage! Er zijn natuurlijke meerdere manieren om ervaring op te doen. Naast stages verzorgen wij trainingen om je sociale- en professionele skills een boost te geven. Ook organiseren wij interessante carrière evenementen, waarin je bedrijven kunt ontmoeten. Daarnaast checken wij CV's, organiseren wij LinkedIn fotoshoots, geven wij advies en nog veel meer. Kortom, wij stomen je helemaal klaar voor je toekomstige carrière!

Interesse in een van deze gratis diensten? Neem een kijkje op www.integrand.nl om te zien wat wij allemaal voor je kunnen doen! Mocht je nog vragen hebben, dan kun je ons bereiken via tel: 043-3883954, via e-mail: maastricht@integrand.nl of kom gezellig langs op ons kantoor aan de Tongerseweg 43.

Waarde lezer,

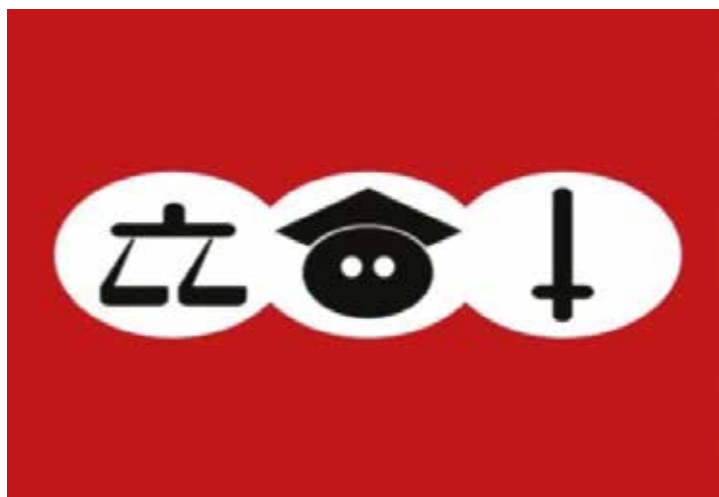
Middels deze editie van JiBulletin heb ik de eer en het waar genoegen om de grootste juridische faculteitsvereniging van de Universiteit Maastricht JFV Ouranos aan u voor te stellen. Wij organiseren op academisch en sociaal vlak zowel leerzame als ontspannende activiteiten voor enthousiaste Nederlandse en internationale studenten. Deze activiteiten worden georganiseerd door de vele commissies die Ouranos rijk is. Zo hebben wij onder andere een Academic Committee en een ELS Committee die zich bezighouden met het organiseren van academische activiteiten, zoals lezingen en workshops maar ook banenmarkten zoals Lex Mosae en de European Career Day.

Buiten deze academische activiteiten moeten we natuurlijk niet vergeten om onze feestjes en borrels op te noemen, die altijd voor veel gezelligheid zorgen, ons gala en de zowel sociaal als leerzame dagtrips en grote reis. Kortom, JFV Ouranos kan worden gezien als een verrijking van het leven van de Maastrichtse rechtenstudent in meerdere opzichten.

Voor meer informatie kunt u een bezoek brengen aan onze website www.jfvouranos.nl of een mailtje sturen naar info@jfvouranos.nl. Natuurlijk bent u ook altijd van harte welkom om langs te komen op de bestuurskamer die is gelegen op de Rechtenfaculteit zelf. Wij zijn iedere werkdag geopend van 10:30u tot 13:30u. Graag zien we u binnenkort op een van onze activiteiten of voor een kopje koffie in onze bestuurskamer!

Met vriendelijke groet,
Namens het 41e bestuur

Cristian Rusu
Voorzitter der JFV Ouranos 2024-2025

Het Studentenrechtsbureau Maastricht biedt al sinds de jaren 90 gratis juridisch advies aan studenten. Dit wordt mogelijk gemaakt door een team van 15–20 gemotiveerde rechtenstudenten van de universiteit. Deze rechtenstudenten zijn verdeeld over verschillende jaren. Zij zetten zich, naast hun studie, vrijwillig in voor het bureau. Het Studentenrechtshulpbureau Maastricht maakt deel uit van de landelijke Stichting Rechtshulp.

Wij zijn gespecialiseerd in het behandelen van vragen over huurrecht, arbeidsrecht en consumentenrecht. Daarnaast staan onze medewerkers, dankzij hun brede juridische kennis, klaar om u te helpen met diverse andere juridische vraagstukken

Wil jij volgend jaar deel uitmaken van het team van Stichting Jurist in Bedrijf?

Kom naar onze kennismakingsborrel op dinsdag 15 april vanaf 20:00 in de Preuverij!

Mail je motivatiebrief en CV naar jib@maastrichtuniversity.nl

Goed voor elkaar

Het talent heb je al, aan de kennis en expertise wil je graag werken. Je bent gegrepen door het recht en kunt niet wachten om je tot specialist te ontwikkelen. Liefst bij een kantoor dat werkt op het hoogste niveau, maar met een menselijker tempo dan op veel andere plekken. En graag in het Zuiden van het land, want dat is de regio die jij - net als wij - in je hart gesloten hebt.

Op onze website lees je alles over onze mensen en ons werk. Heb je vragen? Bel +31 (0)88 30 40 000, mail onze HR-manager Anne Pouwels (werkenbij@bz.nl) of bezoek een van onze kantoren. Onze deuren staan voor je open.

Eindhoven, Venlo en Maastricht

—
**BOELS
ZANDERS**
—